núm. 69

el pèsol negre

Hivern · 2015 · II època 5.000 exemplars

Publicació Llibertària de l'Alt Llobregat i Cardener

www.bllibertari.org

Inberga Tur

Socialitzant les pèrdues dels rics locals

Inberga Tur és el fracàs de l'aventura econòmica dels empresaris berguedans més influents que acabarem pagant entre totes. Els ingredients ja els coneixem: una empresa en mans de persones "importans", uns polítics mesells que li posen l'estora vermella, el seu fracàs econòmic, cap assumpció de responsabilitats, el nou discurs victimista que no hi ha alternativa a pagar el deute, i finalment la seva socialització a costa dels diners de totes. La mateixa història de sempre amb el mateix final de sempre. Manin uns o els altres. > 4 i 5

Manresa Smart City

En els darrers anys l'Estat s'ha dotat de mecanismes de control social cada vegada més sofisticats. Sota l'inofensiu nom de «ciutats intel·ligents» s'amaga una estratègia de control que amb l'excusa de la cerca de l'eficiència pretén monitoritzar moltes de les activitats que es realitzen en un nucli urbà. En aquest sentit s'ha desenvolupat l'aplicació per smarth phone «Manresa participa» que, entre d'altres coses, permet denunciar actes «incívics» desenvolupada per una important empresa relacionada amb la indústria militar. > 3

Campanya per canviar els noms dels carrers de Berga

Els noms dels carrers tenen molt a veure amb la ideologia dominant que també vol seu l'espai públic. És per això que la campanya per canviar els noms dels carrers impulada pel CEJEB ha generat tanta polèmica. Veiem de què es tracta i el perquè de la iniciativa. > 6

Què em voldrà dir el cos?

Encetem la secció de salut amb la presentació del Grup d'Autogestió de la Salut de l'Ateneu Anarquista La Ruda de Manresa. També ens contraposaran el model de salut biomèdic amb el concepte holístic de la salut. > 11

El botxí d'Espanya visita Estocolm

És la història de la visita d'Alfons XIII a Estocolm i l'intent del govern suec de silenciar les protestes dels anarquistes locals. Els internacionalistes protestaven contra el règim espanyol que assassinava revolucionaris com en Francesc Ferrer i Guàrdia. L'autor recupera la història a partir d'una revista anarquista sueca de l'època. > 13

Editorial

Txema

Pep i Tu

Berga, desembre de 2015

Si llegiu *El Pèsol Negre* de tant en tant sabreu que l'editorial ja fa alguns anys que és d'autor. El nostre col·lectiu no s'expressa a través de res. Segurament a través de la tria d'articles, sovint una mica dadaista. Per això m'agrada tant aquesta publicació.

Els revolucionaris —els de veritat— tenen necessàriament aspectes comuns: la generositat n'és un; el compromís un altre. Són ingredients indispensables i, si em paro a pensar en les persones militants que més admiro —que jo hagi conegut—, els tenen. El compromís i la generositat comporten que siguin treballadores i que el bé comú i la revolució siguin per ells una prioritat. Això no determina la família socialista de la que formis part, però sí que comporta militància. Jo no considero revolucionàries, naturalment, a les persones que només participen en l'estreta via parlamentària, cosa que redueix molt el camp al que avui dia els mitjans impúdicament anomenen revolucionari: sobretot el redueix al comunista —i pocs d'aquesta espècie no estan per la conquesta de les institucions per la via del sufragi—. Aquest text el faig per recordar i homenatjar qui ha estat un bon company i un gran amic, però si us hi fixeu he allargat tot aquest rollo del parlamentarisme per no haver de fer front a la qüestió. I és que costa. Costa massa. El Txema efectivament era generós i compromès. Vam fer-nos amics discutint. I vam construir l'amistat primer treballant en la militància llibertària. Després vam seguir militant, menjant, bevent, rient i fent el burro; i seguint militant, és clar.

Al número 59 d'aquesta publicació van sortir alguns articles crítics amb la via institucional, votar i tot plegat. El Txema va fer-ne un que a estones negava l'esmentada via i a estones apostava per votar la CUP. Així de clara; la contradicció. Vam ser criticats. A mi em va agradar que aparegués el text i fins i tot que fos un text embolicat, contradictori i sense una tesi clara. Com la realitat mateixa del moment i com l'estimat Txema era.

El Txema tenia molta empatia i una incontinència solidària exemplar. M'encantava parlar amb ell, tot dinant o sopant, millor —vaig a buscar vi! Portes tu el pa?—. Amb poca gent parles i et convenç una mica i tu la convences una altra mica i unes miques queden confuses i altres bocins resten com estaven de bon principi; però amb la sensació que afrontes junts i amb honestedat la problemàtica en qüestió. El Txema era molt i molt despistat. I molt intel·ligent i viscut; una mena de savi despistat. Coneixia gent arreu on anava, o millor dit: allà on anava molta gent el coneixia (tot i que ell d'entrada no se'n recordés): a la Guainia, a Saint Imier o a Barcelona... Era una persona amb un gran cor i aquesta és la veritat. També era un fart de riure i una màquina de produir anècdotes espaterrants. Una persona senzilla i humil; sinó ni haguéssim estat amics ni n'escriuria una paraula. Amb cinc minuts feia un amic. Amb el Txema vam compartir amics, militància, entrevistes pel Pèsol Negre i el Catalunya, menjars, borratxeres, indignació i farts de riure. Què maco que era el Txema Bofill, hòstia.

Per conèixer la viscudíssima vida del Txema: http://www.bllibertari.org/ha-mort-lamic-i-company-txema-bofill.html

Qui som

Edita: Col·lectiu PÈSOL NEGRE. *El pèsol negre* no és el portaveu de cap entitat i per tant no representa a ningú més enllà de qui hi participa en cada moment. Els articles són responsabilitat de qui els fa. A qui li piqui que es rasqui.

Tancament d'aquesta edició:
18 de desembre de 2015

En aquest número hi ha participat: Albert Herranz, Barri, Ensucrat, Grup d'Autogestió de la Salut de l'Ateneu Anarquista la Ruda, L'espurna, M., Foolcity, Ordint la trama, Pau, Pep i tu, Roger, Teogínia, Zaaam

Portal web:
www.bllibertari.org

I en PDF a:
www.pesolnegre.info

Contacta amb nosaltres:
info@pesolnegre.info

Segueix-nos al twiter:
@elpesolnegre

Humor

Directori llibertari de l'Alt Llobregat i Cardener

Berga

ATENEU COLUMNA TERRA I LLIBERTAT: c. del Balç 4 baixos esquerra. 08600 Berga. actll@berguedallibertari.org www.bllibertari.org

CENTRE D'ESTUDIS JOSEP ESTER BORRÀS: c.del Balç 4 baixos dreta. 08600 Berga. Tel i fax: 938216747
cejeb@cejeb.org. www.cejeb.org

CGT: c. del Balç 4 baixos. Tel. 938 216 747.
sad@cgtberga.org. www.cgtberga.org

CNT-AIT Berga: c. Pinsania n 7. 08600 Berga.
https://www.facebook.com/cntberga

Sallent

AMICS D'AGUSTIN RUEDA, CGT:
c. Clos 5, 1r, 08650 Sallent
Tel. 938 370 724. Fax 938 206 361
sallent@cgt.es. www.cgt.es/sallent

ATENEU POPULAR ROCAUS:
C. Santa Llúcia 1, Sallent
www.ateneurocaus.cat

Manresa

CENTRE D'ESTUDIS PEDRO FLORES:
cestudispedroflores@gmail.com
centreestudispedroflores.blogspot.com

CGT: c.Circumval·lació 77, 2n, 08240 Manresa. Tel. 938 747 260. Fax 938 747 559
cgtmanresaneteja@hotmail.com

CSO VALLDAURA: c. Jorbetes 15, 08241 Manresa

CNT-AIT: Pl. Catalunya 9 ent 1r i 4r, 08242 Manresa
Tel. 931788368. sov@manresa.cnt-ait.es

RÀDIO BALA 106.4 FM:
radiobala.radiobala@gmail.com
http://radiobalamanresa.wordpress.com

ASSEMBLEA LLIBERTÀRIA DEL BAGES:
allbages@bllibertari.org

LA DISTRI: c. Escodines, 11.
08241 Manresa

ATENEU ANARQUISTA LA RUDA:
c. Verge de l'Alba, 12
laruda@riseup.net

Manresa Smart City

Foolcity
Manresa, desembre de 2015

«Manresa és un dels sis municipis on la Diputació de Barcelona posarà en marxa, com a prova pilot, una plataforma tecnològica que incorporarà dades de diferents fonts amb l'objectiu d'oferir-los solucions innovadores i apropar-los al concepte d'smart city. Mataró, Vilanova i la Geltrú, Igualada, Granollers i Vilafranca del Penedès són les altres ciutats escollides per participar en el projecte».

D'aquesta manera tan pomposa presentaren els mitjans de comunicació locals l'estratègia desenvolupada per la Diputació de crear una smart regió de la qual Manresa formaria part, en el marc general d'actuació establert d'Europa 2020.

Centre d'operacions de Rio de Janeiro durant el mundial de futbol l'any 2014

Però, què són les «smart cities» o ciutats intel·ligents? Què s'amaga darrere el seu rostre encisador? Quin concepte «d'intel·ligència» defensen? En el número 57 d'*El Pèsol Negre*, en Hiram Gascoigne advertia de la lògica neoliberal sota la que s'amaguen les Smart Cities. En Hiram definia les «Smart Cities» o ciutats intel·ligents com «aquelles que mitjançant el desplegament de sensors de tot tipus (fixes i mòbils), controlats per les administracions públiques (inclosa la policia), i grans proveïdors de serveis i infraestructures informàtiques, monitoritza en temps real la vida urbana (mobilitat, contaminació, clima, etc.) amb la promesa d'una millor i eficient gestió.

Les ciutats intel·ligents esdevenen un pas més cap al panòptic global del control social. La informació enviada pels censors seria controlada i centralitzada tan per les administracions públiques com per grans empreses. En una intrusió a la intimitat personal sense precedents, el gran parany és que en nom de la comoditat, es lliura la privacitat. Com a mer exemple, per a la millora de la mobilitat, s'ofereix omplir de càmeres els carrers.

Com el mateix Hiram comentava: «no es tracta de l'urbanisme del segle XIX, amb la destrucció dels barris populars i la construcció de grans avingudes, per facilitar l'accés de la policia i de l'exèrcit (...); tampoc és l'urbanisme del segle XX amb el confinament de les classes empobrides en polígons residencials perifèrics (...). A diferència d'altres ocasions no fa falta enderrocar i construir. Només és qüestió d'aplicar a l'espai físic (...) les tecnologies digitals, el desplegament de les quals ha influït de manera directa en els espais urbans, redefinint-los i modelant-los, per exercir un major control amb el pretext de millorar la vida dels seus habitants».

Per defensar la implementació de les smart cities es ressalten a nivell discursiu aspectes atraients com la reducció de gasos contaminants, l'eficiència energètica o la millora de la mobilitat. Altre cop la tecnologia es defensa com la salvadora dels problemes de la humanitat, seguint els paràmetres de la denominada «tecnologia transformadora», que històricament no ha suposat més que una promesa. Perquè en societats tan desiguals on el poder econòmic és el què mana, la tecnologia no és neutre: ha estat una eina de reproducció de les desigualtats i de benefici empresarial. La revolució industrial suposà un gran desenvolupament econòmic, però implicà unes condicions de vida deplorables per les classes populars. La revolució verda (amb la seva tendència de moda dels organismes modificats genèticament), sempre s'ha volgut vendre com la medicina per acabar amb la fam al món, obviant que no és qüestió de quantitat sinó de desigualtat el quid de la qüestió. I així podríem continuar una bona estona.

Els sensors de les «smart cities» només ofereixen dades, que qualifiquen d'empíriques, sense qüestionar les causes, incapaços d'analitzar els motius. Ens donen respostes prefabricades per què obviem les preguntes. «Gràcies a l'extensió de sensors millorarem l'eficiència energètica», prometen. De què ens serveix tendir cap a l'eficiència energètica si seguim apostant per les fonts d'energia més nocives i apostant per un model de consum insostenible? Perquè la recerca d'una major eficiència es fa sobretot en termes de valor econòmic, en tant que des d'una perspectiva neoliberal el desenvolupament urbà només té sentit en aquests termes. Al desenvolupament desmesurat de les privilegiades ofereixen encara més desenvolupament desmesurat abocant-nos a l'abisme d'acabar amb un planeta finit.

Manresa participativa

L'aplicació «Manresa participa» és un exemple clarivident del model que s'aposta per implementar amb les smart cities. Desenvolupada per l'empresa Absis, es presenta com «el canal de comunicació més complet d'interacció amb els ajuntaments des de telèfons intel·ligents o tablets». La tecnologia permetria connectar amb els sistemes informàtics de l'Ajuntament i optimitzar la gestió de la «participació ciutadana», augmentant la seva eficàcia. Amb diversos subapartats, «Manresa participa» permetria denunciar «actes incívics», informar de l'agenda d'activitats, de les afectacions de trànsit, així com disposaria de servei de geolocalització entre d'altres.

"El grup Absis ha estat patrocinador d'esdeveniments de l'exèrcit on havien de localitzar objectius militars a partir d'imatges geoespacials"

Davant de tantes bones intencions ens sorgeixen les preguntes. La primera d'elles ve directament relacionada amb l'empresa Absis, centrada en la tecnologia i els serveis a l'administració. Més enllà del qüestionament que ens suposa la derivació de fons públic a empreses privades per satisfer unes necessitats creades quan hi podrien haver altres prioritats socials, el grup Absis ha estat patrocinadora (a través de la seva empresa Tecnogeo) d'esdeveniments de l'exèrcit on havien de localitzar objectius militars a partir d'imatges geoespacials. De fet és molt difícil deslligar les empreses de noves tecnologies del complex militar-industrial o policial, en una retroalimentació constant sense complexes ni remordiments. L'exemple proper més simptomàtic podria ser INDRA, encarregada del control fronterer o de múltiples contractes amb l'exèrcit. Treure rèdit econòmic de les misèries dels altres ens sembla francament menyspreable.

«Manresa participa» també deixa clara allò que els consistoris i la política partidista entenen com a «participació ciutadana»: l'enviament unidireccional d'informació de la població cap a l'administració. Participar és delatar, és presentar una queixa en un clic. És promoure que les persones es transformin en els ulls i les orelles de l'estat, en un context on les ordenances de civisme suposen una forma classista de mantenir la pau social. És continuar amb la lògica de la delegació. La gent dels barris no pot decidir sobre les coses essencials ni s'acostuma a gestionar els possibles conflictes, sinó que avisa les autoritats perquè intervinguin. Aquesta participació ens sembla una paròdia.

Una de les altres mesures que ha desenvolupat l'Ajuntament per tendir a les smart cities ha estat el desenvolupament dels denominats «parquímetres intel·ligents». Uns parquímetres que permeten el pagament amb targeta de crèdit, pantalla tàctil o connexió 3G. Amb aquests nous parquímetres esperen netejar la imatge de la seva nul·la competència a l'hora de gestionar les zones blaves. Manresa és una de les ciutats de tot l'estat on es paga més car aparcar en zona blava, per culpa de la hipoteca astronòmica de l'Ajuntament amb les grans constructores que ha fet aberracions arquitectòniques com la Plaça de la Reforma. A més, deriven diners cap a un dels empresaris locals, ja que els nous parquímetres han estat fabricats per l'empresa manresana Oliva Torres. Recordem que Oliva Torras participà en un concurs amb la multinacional armamentística Lockheed Martin per produir vehicles per l'exèrcit espanyol.

Manresa ciutat vídeovigilada

L'extensió progressiva de càmeres a la ciutat de Manresa és una evidència. Ho comprovàrem bastament a la ruta del control social que es realitzà al llarg de la Primavera Llibertària passada. En la ruta que realitzàrem, i que segons el programa Distance Calculator situava al voltant de 1050 metres, es veieren 33 càmeres exteriors, 32 càmeres als interiors de botigues, bancs, etc., i 6 càmeres a portals, fent un total de 71 càmeres en només deu carrers del centre històric de Manresa. D'aquestes, 34 no tenien un cartell d'avís de gravació, legalment obligatori, i 42 apuntaven a l'espai públic. De manera que ens trobàrem amb una mitjana aproximada d'1 càmera exterior per cada 24 metres transcorreguts. Al llarg del recorregut, moltes d'elles es senyalaren amb cartells amb el lema «No et protegeixen: t'estan vigilant!»

Inberga Tur
socialitzant les pèrdues dels rics locals

Barri

Berga, desembre de 2015

És per indignar-se: l'Ajuntament de Berga assumirà el pagament d'un crèdit d'1,2 milions d'euros de l'empresa Inberga Tur que l'Institut Català de Finances (ICF) li reclama com a avalador. Així ho va informar l'alcaldessa en una sessió informativa el passat 3 de novembre a l'Ajuntament de Berga.

Inberga Tur és l'empresa concessionària que s'havia de fer càrrec de gestionar l'hotel Berga Park i les instal·lacions de Queralt. La concessió, feta el 2002, ha acabat com el rosari de l'aurora. L'empresa no només no va complir amb els seus compromisos contractuals sinó que va denunciar l'Ajuntament per la seva decisió de rescindir-li el contracte abans de declarar-se en concurs de creditors el 2012. El litigi encara s'arrossega i encara avui no hi ha una sentència judicial que desencalli la situació. A dia d'avui l'únic clar és que els berguedans i berguedanes haurem d'acabar empassant-nos el crèdit d'Inberga Tur.

Cronologia d'una estafa

El serial va començar l'any 1993 quan l'exèrcit va abandonar la caserna militar de Berga i el govern local es va plantejar utilitzar les instal·lacions per usos civils. Es va decidir llavors reutilitzar la caserna per a muntar-hi un hotel i una escola d'hostaleria. A partir d'aquí es van intentar diverses concessions per tirar endavant el projecte.

En primer lloc, i durant el 1999, la Joviat va firmar un conveni amb l'aleshores alcalde de Berga, Jaume Farguell, i amb l'empresari responsable de la cadena hotelera Husa, Joan Gaspart. L'Ajuntament va invertir llavors 300.000 euros en l'adequació de l'edifici central de la caserna, però el contracte amb els concessionaris es va trencar quan l'Ajuntament els va demanar 750.000 euros que no estaven disposats a invertir.

El següent concessionari va ser el Centre d'Estudis d'Hoteleria i Turisme (CEETT), a qui es va adjudicar la concessió el 2001, tot i que va renunciar-hi poc després.

Finalment, el 2002, el tercer concurs el va guanyar l'única empresa que s'hi va presentar, Inversors del Berguedà, creada especialment per a l'ocasió i que aglutina la crème de la crème de la societat berguedana. En aquest concurs, a més de la gestió de l'hotel i la creació de l'escola d'hoteleria i turisme s'hi va afegir també la gestió de les instal·lacions de Queralt. Inversors del Berguedà es va passar a dir Inberga Tur. El cost total estimat per posar en funcionament l'hotel era d'1,3 milions d'euros, i el consistori hi va invertir els gairebé 550.000 euros d'ajudes públiques provinents del pla FEDER i Miner. La resta l'haurien de posar els inversors, tot i que se'ls descomptaria del cànon municipal de lloguer de l'hotel. En realitat havia de ser un negoci rodó per uns quants, a costa de l'erari públic, com tantes altres vegades, i amb poca inversió. Però el cost total d'inversió per obrir l'hotel va pujar a més de 2,4 milions d'euros. És en aquest context que l'Ajuntament, governat per CiU i ERC i amb Josep Maria Badia com a alcalde, va decidir avalar un crèdit que l'empresa va demanar a l'Institut Català de Finances per valor d'1,2 milions d'euros. Així si la cosa anava malament els inversors es cobrien les espatlles.

Finalment l'hotel va obrir les portes l'agost de 2003, però l'escola d'hoteleria i turisme no es va arribar a construir mai. Tampoc van convertir l'hostatgeria de Queralt en hotel ni van fer reformes al restaurant ni van modernitzar les instal·lacions. Els empresaris van al·legar que després d'haver invertit a l'hotel no tenien diners per Queralt, ja que no els subvencionaven la meitat de la inversió necessària, que sumava 3,6 milions més (com sí que s'havia fet amb l'hotel Berga Park).

> *"A dia d'avui l'únic clar és que els berguedans i berguedanes haurem d'acabar empassant-nos el crèdit d'Inberga Tur"*

Amb tot, el Nadal del 2008 l'hotel Berga Park tanca. Tot i aquest incompliment clar del contracte, el govern municipal –ara en mans de CiU– es movia en l'ambigüitat. El maig del 2009 l'Ajuntament va iniciar el procés d'extinció de la concessió i va plantejar altres fórmules. Com per exemple, partir la concessió en dos: Queralt per una banda i l'hotel i l'escola per l'altra, per tal de facilitar la recerca de nous inversors. Els empresaris, per la seva banda, parlaven de convertir l'hotel en un geriàtric i van presentar al·legacions. Cal dir en aquest punt que l'alcalde d'aleshores, Juli Gendrau, més enllà dels expedients d'extinció, es va ajustar sempre als tempos de l'empresa, que va intentar en tot moment dilatar el procés –fins i tot ajornant el judici– amb l'excusa de buscar una sortida negociada.

Durant l'abril de 2010, després d'arribar a un acord amb Inberga Tur, l'hotel va tornar a obrir les seves portes de la mà de Josep Graus –empresari i delegat comarcal del Col·legi d'Agents de la Propietat Immobiliària– i l'empresari barceloní Jordi Saez. Amb tot, el juny del 2010 l'Ajuntament va iniciar un nou expedient per rescindir la concessió, i a principis de 2011 sortia a la llum que l'Ajuntament havia hagut de pagar rebuts pendents d'Inberga Tur a l'ICF. Concretament 24.000 euros que l'empresa concessionària havia deixat de pagar i que el consistori va assumir per rebre un altre crèdit per pagar proveïdors.

Es començava a entreveure qui hauria d'acabar pagant la festa dels empresaris i polítics. Amb tot, Inberga Tur acusava l'Ajuntament de deure-li diners: concretament 90.000 euros que l'alcalde socialista Ramon Camps s'havia compromès a pagar a la societat, de forma bilateral i sense passar per cap altre òrgan municipal, pocs dies abans de deixar el càrrec el maig del 2007. L'empresa s'escudava en aquest suposat deute per justificar l'impagament del crèdit amb l'ICF per falta –deien– de liquiditat.

A partir d'aquí les coses es precipiten. L'abril de 2011, i amb un informe favorable de la Generalitat, l'Ajuntament va tallar la concessió de l'hotel i Queralt i va demanar a Inberga Tur que abandonés formalment les instal·lacions. Inberga Tur no ho va acceptar i va recórrer de nou. El juliol d'aquell any el ple de l'Ajuntament va ratificar per unanimitat el final de les concessions a l'empresa: concretament, es va votar la fi de la concessió i la reclamació d'un deute de 2,72 milions d'euros a Inberga Tur amb motiu de les despeses, el manteniment, i el crèdit concedit per l'Institut Català de Finances que avalava el Consistori. Per acabar de reblar el clau, l'abril de 2012 l'empresa es va presentar en concurs de creditors. A partir d'aquí, l'empresa va portar el cas als jutjats, que a dia d'avui encara no han resolt –el judici va quedar vist per sentència el passat novembre–, i l'ICF ha demanat a l'Ajuntament que aboni el crèdit que va avalar en el seu moment a l'empresa en fallida. L'Ajuntament reunia a la premsa el passat 3 de novembre per comunicar la situació, i ja tornem a ser a l'inici del relat.

Inberga Tur: qui paga mana

Inberga Tur la conformen 19 socis de l'elit econòmica local que gestionen importants empreses del Berguedà. La composició de l'empresa ha anat variant, però entre els infatigables hi tenim el seu portaveu i president Joan Sistach Ferrer, important empresari d'explosius i de comerç d'armes amb varies societats repartides per tota la comarca. El 2010 va rebre el premi Santa Bàrbara de la mà de l'exalcalde de Cercs Ferran Civil, que va destacar que el premi "és un exemple de la bona harmonia que hi ha entre els emprenedors i l'administració". El fill,

CAFÈ L'HAVANA
Plaça Gispert · Manresa

LA DISTRI
LLIBRES, REVISTES, FANZINES, DOCUMENTALS
C/ ESCODINES, 11-MANRESA OBERT: DV 17-20H DS 10-13H

ATENEU POPULAR ROCAUS
Ateneu Popular Rocaus
C/ Santa Llúcia, 1 Sallent
www.ateneurocaus.cat

CNT AIT MANRESA
Plaça Catalunya nº 9, Entresol 1
08242 Manresa (Barcelona)
Teléfon: 93 178 83 68
sov@manresa.cnt-ait.es http://manresa.cnt.es

BAI La Ginesta
Plaça Maragall 2
08600 Berga
93 8220067

Joan Sistach Soler, també té càrrecs a Inberga Tur.

El vicepresident de l'empresa és Pedro Acebillo Marin, un vell conegut d'El Pèsol Negre, l'exdiretor de l'INEM de la província de Barcelona que ja va ser denunciat el 2002 i el 2013 per aquesta publicació. Recordem que Acebillo utilitzava els aprenents de la seva escola taller –explotats i pagats amb diners públics– per construir El Jou, l'hotel de luxe propietat del seu fill, Jairo Acebillo Baqué. Pedro Acebillo és, a més, vicepresident de l'empresa Investigaciones Micologicas de Catalunya, empresa per la que va ser condemnat el desembre de 2014 a 6 mesos de presó per haver construït les instal·lacions de l'empresa en una zona no urbanitzable d'interès natural, paisatgístic i forestal. El seu amic Ferran Civil, exalcalde de Cercs i exvicepresident de la Diputació de Barcelona, amb qui compartia causa, va ser condemnat a 6 mesos de presó, set i mig d'inhabilitació, i a dues multes de 6.840 euros. Així mateix, Pedro Acebillo és denunciat en diferents webs com a estafador en relació amb els cursos subvencionats de formació en línia que dissenyaven les seves empreses –en les diferents webs s'hi pot veure com un "fals alumne" fa un curs de 125h dels dissenyats per l'empresa d'Acebillo en només 40 minuts–.

Jairo Acebillo, que també té càrrecs a Inberga Tur, va estar implicat durant el 2002 en un presumpte delicte continuat d'ordenació del territori. Sent regidor de Cercs pel PSC, va demanar permís per arreglar unes cases de la seva propietat, i, de fet, va acabar amb un augment del volum edificat. Carme Casas, l'arquitecta municipal, hi va donar el vist-i-plau, i per aquesta raó enguany ha estat condemnada a 9 anys d'inhabilitació i a pagar una multa de 7200 euros. Malgrat tot, avui Carme Casas segueix sent gerent del Consell Comarcal.

Un altre dels socis d'Inberga Tur que segueixen ostentant càrrecs en l'actualitat és Antonio Aztarain Zabaldica, important empresari del sector automobilístic al Berguedà amb empreses com Tracto Berga o Automòbils Tracto Berga.

Entre els socis que ja no tenen càrrecs hi trobem el Josep Roca Pursals, de Construccions i Promocions Queralt, que va fer l'agost amb la bombolla del totxo construint urbanitzacions a tort i a dret; o Ferran Vila Casals, d'Innopulse, que comercialitza roba i calçat.

José Luis Domingo Bermudez, de Montajes Rus, també ha sigut soci d'Inberga Tur i n'ocupava el càrrec de conseller. Montajes Rus és una de les 7 empreses berguedanes que van facturar més de 10 milions d'euros durant el 2013. El passat 26 de novembre un treballador de Montajes Rus que treballava subcontractat per ICL Iberia va morir a dins de la mina de Vilafruns.

L'últim nom que vull destacar, i que ocupava el càrrec de conseller d'Inberga Tur, és el de l'Enric Montañà Tristany, fundador de la planxisteria Berguedana. Aquesta empresa, que transformava vehicles en cotxes fúnebres, policials o ambulàncies, va tancar el juny del 2010 deixant 123 treballadors al carrer, i va reobrir només tres anys més tard amb un altre nom i dirigida per Jaume Montañà, fill de l'Enric, amb només 40 treballadors en plantilla. Enric Montañà també va estar al capdavant de la delegació de la cambra de comerç al Berguedà des del 1998 al 2014, fet que li va merèixer la medalla d'honor de la cambra de comerç de Barcelona.

No devem, però pagarem

El passat tres de novembre l'alcaldessa encertava en el seu anàlisi: és injust que els berguedans haguem de pagar un deute que no hem generat. És injust que haguem de pagar entre totes l'aventura econòmica de qui volia fer diners i no li ha sortit bé. Fins d'aquí molt d'acord, però el que també és injust és que finalment s'acabi pagant.

Recordem que durant les passades eleccions autonòmiques el partit que avui governa l'ajuntament portava al seu programa electoral "l'impagament del deute que no hem generat", o com el juliol de l'any passat i des de l'oposició, demanaven fermesa a l'anterior equip de govern a l'hora de reclamar els 2,7 milions d'euros a Inberga Tur. El que no pot ser és que tanquin en fals aquest tema sense haver passat comptes amb ningú i sense ni tant sols haver-se atrevit a preguntar l'opinió de la població. Sembla, un cop més, que es cedirà al xantatge del deute. No devem, diuen; però pagarem.

Pandora 2.0

Teogínia
Manresa, desembre de 2015

Potser el 28 d'octubre sembla una data llunyana. Però igual que el 13 de novembre de 2013, el 16 de desembre de 2014 o el 30 de març de 2015, han estat dates inoblidables per les què lluitem per la llibertat. Dates negres on les mercenàries uniformades irromperen i saquejaren la casa de moltes companyes.

El passat 28 d'octubre recordem que es dugué a terme una nova fase de l'Operació Pandora contra les lluites anarquistes. Nou persones fóren detingudes, dues de les quals a Manresa. Vuit d'elles quedaren en llibertat (moltes sota fiança) després de declarar a l'Audiència Nacional. Una novena fou posada en llibertat després de romandre quasi tres setmanes a la presó de Soto del Real.

Malgrat les versions oficials que relataven que l'operació s'havia orquestrat des de Madrid, posteriorment s'evidencià que fóren els Mossos d'Esquadra els què pressionaren al jutge per què autoritzés les detencions i els escorcolls. Aquesta tendència de les institucions catalanes a recórrer al búnquer judicial, a la judicatura més rància i a la legislació més retrògrada que representa l'antic «Tribunal de Orden Público», evidencia els falsos anhels alliberadors de moltes de les parts implicades en el «procés sobiranista».

I és que el moment escollit per dur a terme l'operació no fou casual. En clau política, calia desviar l'atenció sobre els casos de corrupció que novament esquitxaven a la Convergència del 3% i que ressorgiren a la llum amb el processament entre d'altres del tresorer del partit. En clau judicial, les detencions sentenciaven indirectament a les companyes Mònica i Francisco (Operació Columna) a continuar en presó preventiva fins la data del judici.

El paper dels Mitjans

Els grans mitjans reproduïren a ulls clucs el discurs oficial, oblidant pel camí els «pressumptes». Els mitjans regionals carronyers foren avisats de les operacions policials per facilitar la retransmissió «in-situ», tot assegurant-se l'espectacularitat dels titulars sense importar els sentiments i la intimitat de les detingudes i solidàries. Les declaracions escollides i les fonts tendencioses que es van fer servir en mitjans com *Regió 7*, denoten els prejudicis i les connotacions negatives vers les implicades per l'operació policial esmentada. És la lògica de la criminalització, que condemna a l'avançada i no solament afecta a aquelles que s'enfronten al poder.

De fet, creiem digne de recordar la trobada que tingué lloc el passat 19 de novembre al Palau Firal de Manresa entre Mossos d'Esquadra i els mitjans de comunicació de la Catalunya Central, a proposta del cos policial (1). Una trobada en la què participaren el comissari cap de la Regió Policial Central, Sergi Pla i el portaveu del cos, Xavier Porcuna. Una trobada que evidencia la voluntat dels Mossos d'Esquadra de tenir un control cada cop més estricte de la informació que es difon.

L'anarquisme com a enemic intern

L'estat utilitza la lògica de la guerra preventiva: no li importa tan el què ha fet l'anarquisme sinó allò que podria arriba a fer. Atacar unes idees abans no s'expandeixin. Amb tal fi, inventa proves, descontextualitza fets i objectualitza un enemic intern. Participar de reunions anti-repressives o tenir contactes amb les preses esdevé una prova de per si. I es que la construcció de l'anarquisme com a enemic intern és una de les presmises que fa anys que s'està donant en l'aparell punitiu de l'estat (com exposen les memòries des de Fiscalia), cercant sempre llaços i relacions amb altres lluites anarquistes internacionals.

Pretenen matar mosques a canonades. Apaivagar focs amb dinamita. No tenen la menor idea d'on surten les accions de sabotatge i per això detenen a persones que han participat bastament del conflicte social, del cicle de lluites dels últims anys. Les mateixes processades, en un comunicat (2) fet públic poc després que sortissin en llibertat, expressen molt bé el què es busca amb tanta operació repressiva: «El sistema no pretén sentenciar la nostra culpabilitat, sinó demostrar la seva innocència: vol absoldre's per la via de deslegitimar, aïllar i neutralitzar a tot aquell que li acusi i li planti cara».

Amb tot, un balanç repressiu fet a «grosso modo» ens assenyala que des del 2013 ja són almenys una cinquantena les persones acusades a l'estat espanyol de pertànyer a una organització terrorista de caire anarquista. La majoria d'elles estan acusades de pertànyer a l'entramat "GAC-FAI-FRI", que com és sabut es tracta d'un concepte artificialment construït pels cossos policials, un conjunt de sigles en el qual intencionadament i de forma ben calculada barregen espais de coordinació entre col·lectius (GAC) amb la 'signatura' que a nivell internacional alguns grups utilitzen per reivindicar accions de sabotatge (FAI-FRI). Unes altres cinc, foren detingudes el passat 4 de novembre, acusades de formar part del grup Straight Edge Madrid, acusades d'haver provocat danys contra diverses entitats bancàries. I les altres cinc encausades per tenir un perfil de facebook anomenat Bandera Negra, fóren absoltes el passat 20 de novembre. Absoltes, havent passat 123 dies en presó preventiva.

Tot i així, les mostres de suport i solidaritat sorgeixen arreu, demostrant que front als cops repressius no estem soles. Estem convençudes que un dels objectius d'aquesta repressió es paralitzar les lluites, fer centrar els esforços i l'energia en aquests casos i crear la por vers la mobilització subversiva. Però, no aconseguiran parar les lluites anarquistes als nostres barris, ciutats i pobles. Ara més que mai, les nostres idees continiuen més fortes i de tot això esperem sortir-ne reforçades.

1. Podeu llegir la notícia a: http://www.bllibertari.org/mes-que-una-evidencia-la-premsa-apunta-la-policia-dispara.html
2. Podeu llegir l'interessant comunicat entre altres indrets a: http://www.bllibertari.org/comunicat-de-les-detingudes-de-lultima-fase-de-loperacio-pandora-que-actualment-es-troben-al-carrer.html

Federació Local de Sallent
Sindicat de Mineria
Sindicat d'Activitats Diverses
CGT
c/ Clos, 5 1r
08650 Sallent
Tel 938 370 724
Fax 938 206 361
sallent@cgt.es
www.cgtsallent.org

centre d'estudis JOSEP ESTER BORRAS
Recerca i difució de la història social de l'Alt Llobregat
ARXIU, BIBLIOTECA I LLIBRERIA
Carrer del Balç número 4 baixos dreta
08600 BERGA
cejeb@cejeb.org
www.cejeb.org
Membre de la Xarxa de Biblioteques Socials www.xarxabiblisocials.org

Ateneu columna terra i llibertat
www.bllibertari.org
C/ del balç 4 bxos 08600 Berga

Alimentació ecològica
Flors de Bach
Herboristeria
Dietètica
Cosmètica
Natural
Tel. 938 206 451
c/ Cós, 18 08650 Sallent

Assessoria laboral gratuïta:
Dissabte d'11 a 13 h
Carrer del Balç 4 bxos
Tel. 938 216 747
sad@cgtberga.org
BERGA 08600
CGT
www.cgtberga.org

On comprem?

Ensucrat

Berga, desembre de 2015

Cada cop més, tendim a comprar als supermercats en detriment de les botigues petites: allà hi trobem de tot d'una sola vegada. I què ens interessa? Sobretot, que tinguin un bon preu, que estigui net i polit i que les dependentes siguin amables. Però, ens parem a pensar com aconsegueixen tot això? La lògica ens diu que haurien d'aconseguir uns preus més reduïts perquè compren en grans quantitats i que les treballadores fan bé la seva feina i ens atenen amb un somriure perquè estan ben tractades i hi treballen a gust. Però la realitat és una altra: reduir costos per tenir preus més barats passa també per pagar uns sous a les treballadores que disten molt de ser dignes i justos; i la pressió a la que estan sotmeses, l'amenaça i, en molts casos, la humiliació, són el tracte que reben.

Fa uns mesos van obrir un d'aquests supermercats d'una gran cadena a Berga. Aquesta empresa vol donar-nos una imatge de modernitat i de ser pioners en tenir condicions laborals ideals i beneficioses per a les seves treballadores; però, és la real? A les notes de premsa que van enviar per la inauguració presumien d'haver creat més de 30 llocs de treball a la ciutat; però, com són aquests llocs de treball? Hi ha un munt de treballadores amb contractes de 10 o 20 hores (i amb categories professionals inferiors a la que els correspon per la feina que fan), i fins i tot moltes treballadores van començar amb contractes més amplis i van veure reduïdes poc després les seves hores cotitzades. Després, només quan a l'empresa li interessa en fan més, però ja com a hores extres. Només ens hauríem de fixar en tota la gent que hi treballava quan van obrir i que ja no hi és (i d'això només en fa uns mesos). I tot això mentre el seu director general presumeix a les entrevistes a la premsa que aquest 2015 espera facturar 1.000 milions d'euros...

I què passa de portes endins? Si fóssim la prova i els hi anéssim a demanar a les treballadores, segurament ens farien un somriure nerviós i callarien: és normal, tenen por de perdre el seu lloc de treball (que, per poc que sigui, és l'únic que tenen), perquè

aquesta és una amenaça permanent que, des del primer dia, els hi «recorden» constantment. Des del principi s'han encarregat de crear un ambient de pressió i por, on les treballadores molts cops reben un tracte autoritari i d'abús de poder, i on són considerades peces a moure a voluntat per part de l'empresa, i han d'estar al seu total servei i també amb total disponibilitat tant horària com geogràfica. Així, és igual les hores que cotitzin, que faran les que l'empresa precisi i en l'horari que fixi, i sense informar a les treballadores fins 3 o 4 dies abans. Tot això passa mentre aquest grup ens vol fer creure en els seus comunicats que és una empresa que garanteix la conciliació familiar. També trobem que mouen les treballadores a les diferents botigues de l'empresa, encara que això suposi anar-se'n a més de 50 km: «Si no t'està bé, hi ha molta gent a l'atur desitjant treballar».

Fem-nos aquesta reflexió: si sabéssim que a la petita botiga del costat de casa l'amo maltracta la noia què té contractada com a dependenta, hi aniríem a comprar? Així doncs, per què mirem cap a una altra banda quan es tracta de grans empreses? Perquè no ens interessa? Per la nostra comoditat? Perquè ens hi hem acostumat? Perquè pensem que no podem fer-hi res? Doncs ens equivoquem: tenim la força. Aquestes empreses no guanyen res sense nosaltres: viuen de nosaltres! Si deixem de comprar allà on maltracten les treballadores, on no els hi paguen un sou digne i just, no seria lògic pensar que l'empresa es plantejaria el seu sistema i canviaria tot allò que fa que no li vinguin clients? Potser no aplicaran la lògica, però llavors ells perdrien... i nosaltres guanyaríem:
BOICOT A L'EXPLOTACIÓ!

Per què volem canviar els noms dels carrers?

Pep i Tu

Berga, desembre de 2015

Quin noms tenen els nostres carres?

Els noms dels carrers de les nostres ciutats no són neutres. En general no són ni números ni noms de flors o colors, sinó que solen dur noms de persones. Concretament, d'homes, d'una classe social determinada —alta principalment— i d'estaments molt concrets: cacics, militars, religiosos, polítics, etc. A més tenim els noms de Sants —éssers mitològics d'una secta religiosa obscurantista com és la catòlica— pel fet de viure en un país on és difícil distingir l'estat de l'Església —d'aquí el nacionalcatolicisme de la darrera dictadura—. Com que els carrers no són neutres, pensem que com a mínim que siguin plurals. És a dir, que a part de representar aquesta minoria dominant i masculina hi hagin representades aquestes persones que són les treballadores i que, de fet, formen la majoria social. I no els treballadors obedients que segueixen la ideologia de la dominació sinó aquelles persones que van organitzar-se, lluitar i dedicar la vida per una societat millor.

La proposta del CEJEB

El Centre d'Estudis Josep Ester Borràs (CEJEB) va presentar instàncies a l'Ajuntament proposant noms de carrers i algun canvi els anys 2005 i 2007 i en aquest mateix sentit va dur a terme accions reivindicatives al carrer el anys 2006 i 2010. El proppassat mes de novembre el CEJEB va iniciar de nou l'esmentada campanya. Primer amb una instància, que enguany no només proposava carrers —prop de 40— sinó que també proposava canvis per noms actuals, tant de militants obrers del segle xx com tornar a noms populars i laics que tenien els carrers abans de 1877 (any en que Berga va passar a ser ciutat i van canviar molts dels noms dels carrers). Finalment també proposaven el nom de Josep Maria Isanta per un dels carrers. I quins criteris han seguit en la tria d'aquests veïns militants? Primer totes les dones conegudes; i segon, que n'hi hagi de totes les tendències polítiques i socials.

El perquè de tot plegat

La proposta ha generat molt interès als mitjans de comunicació lligat a una gran reacció dels ultra catòlics d'arreu d'Espanya i més de 2.700 correus electrònics de protesta. I es que els noms dels carrers són importants en la formació de la nostra manera de veure el món. I, en conseqüència, és una imposició ideològica de la minoria dominant a la majoria dominada. Per això la proposta de canvi, tot i ser parcial, és vista per les classes dominants com un atac al seu monopoli ideològic. I és que ni en l'hipotètic cas que s'acceptés la proposta, la Berga religiosa i conservadora seguiria ben representada, tot i que, llavors, hi hauria més pluralitat amb aquests carrers amb nom dels dominats que van decidir deixar de ser-ho.

Exemples dels 37 noms proposats

Maria Tarrés: militant de la CNT, intensa activitat sindical al tèxtil des dels anys vint, secretària de les Joventuts Llibertàries i caixera la Solidaritat Internacional Antifeixista (SIA) de Berga. Morí a l'exili.

Josep Ester: militant de la CNT i les Joventuts Llibertàries de Berga. Voluntari al front, membre de la resistència a França en el grup Ponzan. Internat a Mauthausen. Va encapçalar la Federació Espanyola de Deportats i Internats Polítics ajudant a molts exiliats a regularitzar la seva situació. Denuncià la situació dels presos als gulags. Morí a l'exili.

Marcel·lí Massana: (Berga 1918-Mas Letallet. Foix 1981): mecànic i militant de la CNT i les joventuts llibertàries, voluntari al front i molt conegut per la seva lluita contra la dictadura franquista. Morí a l'exili.

Alfonsa Bueno: (Moros, Saragossa, 1919? -Toulouse 1979): va participar a la famosa xarxa d'evasió del grup Ponzan i va patir els horrors dels camps d'extermini nazis.

Altres noms són **Florenci Guix** (POUM), **Benet Comelles** (UGT), **Ventura Molero** (PSUC), **Joan Barat** (UGT, ERC, PSUC), **Ramona Pregonas** (PSUC), **Agustí Monsó** (FAI), **Ramona Xandri** (CNT), etc.

Exemples de noms per treure

Mossèn Espelt: capellà de Berga que va violar i deixar embarassada una menor.

Sants, mares de déu i conceptes catòlics: representen una ideologia de la foscor d'una part de la població i que ha estat imposada amb violència durant segles.

Per saber-ne més: http://www.bllibertari.org/tema/noms-de-carrers

Accions contra la precarietat

Pep i tu

Berga, desembre de 2015

El Sindicat d'Activitats Diverses de la CGT de Berga va informar-nos de diverses il·legalitats habituals i estructurals al sector de la restauració de la nostra comarca. Això va permetre fer un article de denúncia a El Pèsol Negre número 68. El sindicat va dur a terme també una jornada d'assessorament laboral especialment pensada per aquest sector tan maltractat: la sessió va fer-se el passat 5 d'octubre.

També van informar-nos que arran de l'injust tracte rebut al restaurant La Llosa —il·legalitats i abusos denunciats en aquesta revista al passat número— per una de les seves afiliades, el sindicat va procedir a gestionar la denúncia d'aquesta empresa davant la inspecció de treball. Sabem que la inspecció ja ha actuat davant la denúncia presentada i que s'han pres mesures per regularitzar les situacions de les que vam alertar. Properament us donarem els detalls del resultat de la inspecció. També es va fer ús de la inspecció de treball a algun comerç del carrer ciutat el qual va haver de pagar per un acomiadament improcedent que d'entrada —abans de la pressió sindical— negava.

El Sindicat també ens informa que una afiliada ha estat acomiadada de manera improcedent del supermercat Bon Preu. L'empresa en un primer moment va al·legar motius disciplinaris per estalviar-se la indemnització i poder acomiadar-la de manera arbitrària, injusta i gratuïta. Però després de la pressió sindical l'empresa ha acceptat la improcedència i ha pagat la indemnització corresponent.

Finalment, el sindicat ens informa que arran del conflicte amb *Berguedà Actual* i el seu gerent Jordi Simón Perayre han rebut molta solidaritat de tota la CGT.

Amb tot, la tasca d'acció directa del sindicat no s'ha aturat i les lluites donen el seu fruit. L'estigma social dels que lluiten acaba sent una advertència als que volen cometre abusos sobre els treballadors. És per això que l'actitud ferma i compromesa d'aquest sindicat està donant resultats: amb més conflictes guanyats, amb més persones afiliades i cada cop amb més presència a les empreses del Berguedà.

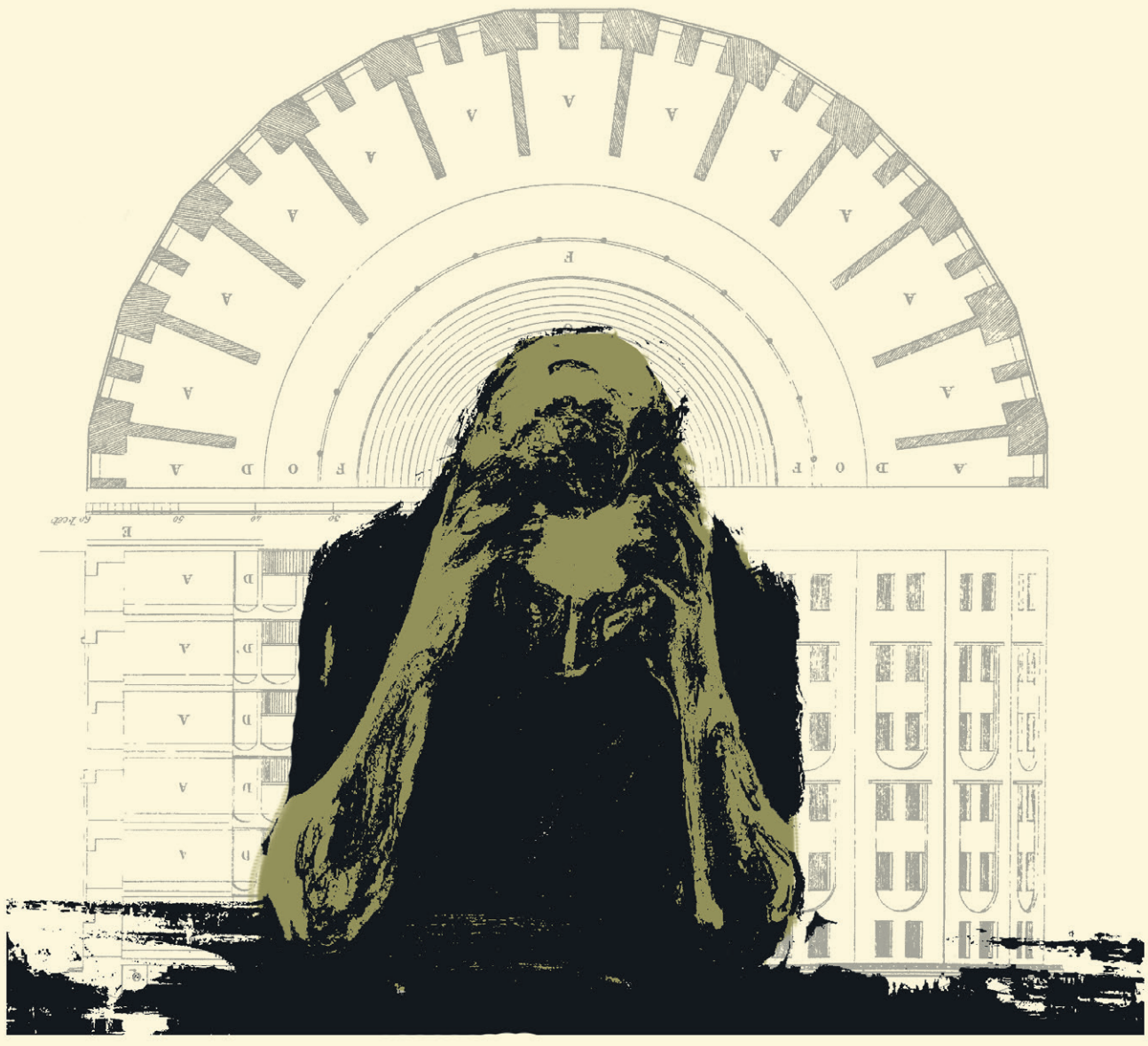

Relats antirrepressius

Introducció

S'ha parlat molt de què és la repressió. Quins objectius busca, quan es produeix, les múltiples formes que pot tenir. Ara volem parlar de com es viu. I de com se supera. Repressió és haver estat diverses vegades a Madrid només per conèixer el carrer Gènova de l'Audiència Nacional.

Repressió és acostumar-se a mesurar les paraules quan es parla per un telèfon que saps de sobra que tens punxat. És veure la teva intimitat vulnerada. És morir-te de ràbia al saber que aquelles mostres d'afecte que tens ganes d'expressar seran escoltades per altres.

Repressió és haver de dormir sempre amb el mòbil encès per si hi ha un desallotjament, s'enduen algú; per si passa qualsevol cosa.

Repressió és mirar a banda i banda del carrer quan surts de casa. És estar acostumat a un sisè sentit que t'adverteix de moviments estranys, de les possibles ombres dels secretes.

Repressió és sentir-se segur durant el dia i sol a les nits, quan somnies amb aquella cel·la que t'espera. És desitjar en ocasions que si van a per tú ho facin d'una vegada, així no haurà de continuar l'agonia de l'incertesa.

Repressió és creuar els dits cada vegada que agafes un vol o que t'atura la policia esperant que no tinguis res pendent i et detinguin. Repressió és guardar dues còpies de les fotos d'aquell viatge que tan et va agradar per si se t'enduen el disc dur en un registre. És haver de fer-te un compte propi en un banc per si se't enduen els diners personals, acusats de ser part d'una trama de finançament del terrorisme.

Repressió. Sembla mentida lo avesades que podem estar-hi, normalitzant situacions que sense la força de les idees i el caliu de les companyes, podrien resultar traumàtiques. Moltes diran que en altres moments o en altres indrets han hagut de fer front a situacions més dures. És cert, però si ens hi fixem amb detall cada època i cada context ha tingut o té uns condicionants socials i polítics que permeten formes diferents de gestionar-ho. No es tracta de victimitzar-nos; però tampoc de flagel·lar-nos, ni de minimitzar la situació per sentir-nos vulnerables.

Potser es tracta simplement de ser conscients d'on estem. Fer-nos les super-guerreres (el mecanisme de defensa més usat per fer front a la repressió) pot resultar una capa còmode i eficaç per determinats moments, però ens desquícia per dintre i ens fa perdre la sensibilitat tan necessària. Una sensibilitat que és la què un dia ens va empènyer a lluitar pel què lluitem.

Hom diu que les militants amb el pas dels anys o es tornen reformistes o cíniques. Jo per fer front a la repressió intento apostar per una tercera via que no m'empenyi als cants de sirena del reformisme ni a la duresa i supèrbia del supercompromès.

Aquest dossier central l'hem volgut dedicar a relats dels pensaments i sentiments de persones que han hagut de fer front a una detenció acusades de terrorisme o han hagut de marxar. Han parlat algunes companyes, però podrien ser moltes d'altres. Queden moltes experiències per relatar. L'última pàgina del dossier, parla d'estratègies per fer front a la repressió, per treballar-la, tenir-la en compte.

La vida en pausa de la huída

Creo que todas las que luchamos pensamos y intentamos prepararnos para las consecuencias de nuestros posicionamientos y ideales, imaginando lo que podría pasar en casos de represión, huída, cárcel, o peor. Somos fuertes y no pueden quebrar nuestro espíritu de libertad, pero creo que nunca podemos estar totalmente preparadas para estas situaciones, con todas sus complejidades y todos los problemas específicos y distintos a los que tiene que hacer frente cada persona, de cada lugar; ni tampoco podemos estar totalmente preparadas para las emociones conflictivas que pelean dentro de una.

Yo me fui, no con la idea de que iba a ser algo permanente, ni tampoco temporal, sino porque parecía no haber otra opción viable en ese momento. Esperaba que después de unos días o semanas iba a poder encontrar, de alguna manera, una salida. Pasaban las semanas y meses y nunca encontré esa solución. Más bien las cosas empeoraban, y las posibilidades de poder volver a la vida ¨normal¨ parecían cada vez menores.

Lo más difícil era la incertidumbre, sin tener información del presente, ni saber qué pasaría en el futuro. La vida se ponía en pausa. Si me preguntaseis cómo se siente vivir esa situación, diría ¨aburrido¨ -mucho tiempo solo, pocas cosas que hacer, ni amigas que ver. Después de vivir una vida acelerada, con muchos proyectos, eso fue muy frustrante.

Difícil también ver a tu familia y queridas sufrir por tu desaparición, verlos igualmente hostigados y castigados por sus enlaces contigo, y lo frustrante que es no poder tener una comunicación clara, sincera y fácil con las personas que amas.

Digamos que una puede llegar a experimentar una crisis existencial, muchas preguntas sobre la vida, los sueños, el pasado y el futuro. Luché con el ¨y si sólo hubiese...¨, sin querer poder cambiar quién soy, ni qué creo, ni mi enamoramiento con la libertad, sino con el destino y pensando ¨si solo hubiese hecho X cosa diferente¨, con los detalles pequeños que podrían haberlo cambiado todo. Aprendí, después de mucho tiempo, a dejarlo todo atrás y vivir en el ahora; y aprender de todo momento precioso que tenemos en esta tierra.

Lo mejor en esa situación son las compas que te acompañan, aunque no siempre se puede físicamente, con su presencia, con cartas, con ayuda práctica, con sus palabras y su comprensión. Quizás he perdido mucho, pero quisiera pensar que lo que perdí lo he ganado en una familia de amigas y afinidades, y una conexión fuerte y única con las que me apoyan, a las que yo también apoyaría.

Mirando a la cara al enemigo.

Palabras de una de las detenidas por la Operación Pandora 2

Se me hace difícil hablar del estado psicológico sin pensar en los momentos vividos esos días ya que cada momento me dejó una enseñanza y una imagen hecha sensación, que debo terminar de masticar.

Todas las detenidas somos gente muy cercana o amigas de las compañeras de los recientes casos represivos dirigidos a las anarquistas en el estado español, así que compartíamos las experiencias de ellas muy de cerca y eso nos preparó psicológicamente. Y aunque se supone que tenemos que estar preparados para estas situaciones, conocer los detalles de las características que tiene un registro actualmente, conocer los posibles pasos que los cerdos podían dar dentro de nuestras casas, en las comisarías y en la instrucción, me daba cierta tranquilidad.

Esta tranquilidad se transformó rápidamente en firmeza, y este fue el sentimiento que decidí adoptar para los días siguientes. Pensé que ya habría tiempo de sufrir. Ahora estaba frente al enemigo y el enemigo me estaba jodiendo (y quería joderme más), así que no le iba a dar ese gusto.

El cuerpo de policía está dividido por funciones y los preparan psicológicamente para esa función específica. Dentro de cada cuerpo esas especialidades psicológicas se expresan en diferentes medidas según su rango. Cada una de estas funciones intenta dejarnos un miedo intimidándonos de diferentes formas: los ARROs con la fuerza, los de investigación nos muestran cuánto nos conocen... cada uno intenta dejarte un miedo diferente. Así que cuando los tienes a todos dentro de tu habitación (o dentro de tu vida desde hace unos cuantos años), tienes que lidiar con todos, o por lo menos eso hice (y hago yo). Y lo que al principio fue una postura artificial, impuesta por la situación, se transformó en algo sincero. Pensaba: - ¿Qué importa mi casa? ¿Qué importan mis cosas, mis fotos, mi material informático, mis cartas personales...? ¿Qué importa toda esta mierda material? Todo está en mi cabeza, mis recuerdos y mis ideas, nadie me las puede sacar -. No sé si fue un recuso psicológico que desarrollé en ese momento para canalizar el odio que sentía cuando los cerdos revolvían mis cosas. Lo cierto es que sentía que no me estaban haciendo un daño tan grave.

Me alejé tanto de mis cosas materiales que llegó un momento en el que disfrutaba de su fracaso en la entrada a mi casa. Si uno de sus objetivos era encontrar documentos relacionados con grupos anarquistas de cualquier índole o documentos que me relacionaran con algo, estaban fracasando rotundamente. Un mini trofeo fue reírme en su cara (literalmente) de su profesionalidad.

Aunque tenía material de muy poca importancia, ellos lo pueden considerar un indicio. Tener claro eso también me sirvió para tener los pies en el suelo. Conocer la intención política-represiva de todas las operaciones y de la entrada en mi casa fue otro factor que me mantuvo en calma. Ni me ilusionaba su fracaso ni me deprimían las consecuencias del futuro. De nuevo, eso lo resolvería en otro momento, ahora tenía que reírme en su cara.

El registro fue de unas 6 horas, así que en ese tiempo uno tiene tiempo de pensar muchas cosas. Lo mejor es pensar en lo peor e ir resolviendo temas concretos por si luego de la vista de instrucción te dan prisión provisional, te aplican FIES 3; temas concretos como qué ropa tener puesta de cara a los primeros días de la detención (si es abrigada o no), tener dinero encima para ser nosotros mismos los que nos ingresemos el peculio (dado que hasta que no tenemos número de preso no nos pueden ingresar el peculio y los carceleros pueden estirar las fechas pasando por encima de sus propios reglamentos).

En el momento en el que entra el secretario judicial, nunca nos revela si vamos a ser detenidos o no. Generalmente evaden la pregunta y dicen que depende de lo que se encuentre en el registro. Este cerdo cobarde ya trae una orden del juez consigo mismo, y poco importa lo que se encuentre. Claro está que si encuentran material relevante a alguien al que no iban a detener, lo podrían detener.

Le interesa que colaboremos y nos mantengamos tranquilos, y también generar una falsa esperanza, la cual, si crece dentro de uno, es demoledora si finalmente nos detienen.

"Los ánimos no solo eran altos para mí sino que en general estábamos todas muy estables y firmes y esto no era solo por nosotros sino también por la solidaridad mostrada por los que estaban fuera."

Así que frente a esto es recomendable mantenerse tranquilo pero no dócil. Y si es posible decir que se tiene el derecho a que el registro no comience hasta que llegue un abogado, quien, como es sabido, puede hacer poco, pero los pone en una situación de presión. Y por otro lado, este puede averiguar a qué comisaría nos llevan si somos detenidos, etc.

Cada cual gestiona el tema de la esperanza como lo ve. Esto tiene que ver más con la personalidad de cada una, hasta con la línea política. Mi estrategia fue pensar en la situación más adversa, y cuando me comunicaron que estaba detenido fue duro pero no demoledor. Todavía aquí pude intentar tomar dinero y ropa.

Al salir de mi casa intenté dejar un grito y una sonrisa a mis compas que no les importó ser identificadas: quería transmitir que estaba preparado para todo, que no se preocuparan por mí. La sonrisa dicen que no me salió; aunque yo pensé que estaba sonriendo, mi cara era de odio. Mi grito de salud y anarquía, fue seguido de una colleja y un: "¡anda, valiente!" de un poli y el portazo del patrullero.

De aquí en adelante estás solo, y tu temple y el valor de tus ideas son las que te dan el sustento psicológico. Esto era lo que pensaba y me fue muy útil.

Pensar en lo peor de nuevo me preparó para un nivel de violencia que antes no estaba preparado para recibir. Pensaba: "pueden hacer lo que quieran con mi cuerpo, mis ideas no se tocan". No solo me separé de mis cosas materiales, sino que ahora estaba preparado para separarme de mi cuerpo, algo que estando en la calle no permitiría ni permito.

Ese nivel de violencia nunca llegó, así que no pude probarme. No es que lo deseara, pero es que realmente no lo pude hacer.

En comisaría, lo que terminó de dar estabilidad fue hacer ejercicio y meditar; o sea, quemar rabia y buscar una estabilidad para los días siguientes.

De ahí en adelante me mantuve estable. Luego solo fueron alegrías al comunicarnos a gritos con los demás compas estando en calabozos o al compartir traslados. Los ánimos no solo eran altos para mí sino que en general estábamos todas muy estables y firmes y esto no era solo por nosotros sino también por la solidaridad mostrada por los que estaban fuera.

"La primera semana estuve qu nalina similar a una resaca mon acerco a lo que me da calma cesaria para seguir viviendo y a seguimientos y escucha

Después de dormir en el cuartel de "Tres Cantos" de la Guardia Civil de Madrid nos llevan a los calabozos de la Audiencia Nacional (AN). Allí nos ponen en grupos, de cuatro, tres y dos. Personalmente estaba nervioso de enfrentarme a un juez de la AN. Estos cabrones imponen, ¡son los peces gordos de los jueces! Más allá de su función política me intimidaba su presencia. Más allá de que en los juicios todo está más que claro antes de que se celebren (y más en la AN), la situación me minimizó como individuo. Y enseguida me puse a pensar en voz alta y a racionalizar el miedo, que surgía porque este sujeto (el juez) tenía en sus podridas manos mi futuro cercano y el de mis compañerxs. Él es mi antagonista ideológico, es el que sustenta la estabilidad en la alta burguesía, el que sustenta "la seguridad para dominarnos y explotarnos, el que mantiene viva la mentira discursiva de que la democracia nos hace libres y que su justicia es la justicia que todos decidimos. Él representa la tortura, el encierro, el asesinato de los rebeldes. Por eso es mi antagonista, así que no se merece ni mi respeto ni mi miedo.

Mientras subía por la escalera para declarar me repetía "intentaré ser digno de mí mismo". Al responder las preguntas de mi abogado en ese pequeño circo llamado vista judicial, pasaron por mi memoria personajes históricos del anarquismo. Y pensaba: "Esto no es nada. El encierro ciertamente no es tan duro como me lo imaginaba, el juicio no es nada. Lo que va a pasar ya está decidido". Al entrar estaba tranquilo de nuevo, estable. La fiscal sudaba fascismo en medio de sus arrugas y maquillaje de mal gusto. No me miró ni a los ojos. Y nuevamente al calabozo, luego de definirme como anarquista frente a esos sujetos que esperaban que me tragara mis ideas.

Fue un momento de calma, hasta que comenzamos a discutir entre calabozos si aceptábamos las fianzas o no. Mi idea preconcebida con respeto a esto se quebró. Yo era de la idea de aceptar la fianza y de continuar con la lucha desde fuera. Luego de estar esos momentos relativamente juntos, tomaron peso cosas que desde fuera no las había visto: la parte más emocional me decía y nos decía que no debíamos aceptar las fianzas, ya que todos teníamos fianzas menos uno; la parte económica también pesaba ya que era mucho dinero; la parte política también tenía peso ya que no es el mismo impacto tener a un preso que a 8. La situación fue compleja ya que al no ser nosotros un grupo, no sabíamos lo que pensábamos colectivamente. Lo importante de este momento, y lo digo desde el fondo de mí, es que no fueron el miedo o las ganas de salir los que me hacían estar en bucle con respecto a este tema, y creo que esto era algo colectivo. Fue un momento desesperado y de reafirmación en nosotrxs, es algo de lo cual me siento orgulloso de todas.

Unas decidieron aceptarlo, otras no, y yo y otros estábamos discutiendo pero colectivamente nos apoyábamos; no por una comprensión humanista de la situación sino porque todas las decisiones tenían un peso político de fondo. Y aquí estaba bien claro que lo político era emocional y racional y pasional. En ese momento el miedo y el encierro no pudo con nosotras.

Yo pensaba que si nos quedábamos y nos dispersaban solo empeoraríamos las cosas para los de fuera y que a la larga el gasto económico de las visitas y el desgaste causado por las mismas se corresponderían casi con el gasto económico de la fianza.

Y la compañía que queríamos dar al compa que se quedaba dentro iba a ser inservible. Me parecía demasiado arriesgado. En ese momento llega mi abogado y dice que tengo que decidirme, y que tenía poco tiempo; que si no se lo comunicaba ahora me trasladarían a Soto, ya que los bancos cerraban en minutos, y estábamos a viernes. Como lo estábamos hablando en ese momento dejé pasar ese bus; me sentí

uemando odio, haciendo ejercicio. La segunda tuve un bajón de adre-
struosa. Ahora poco a poco retomo el ejercicio físico moderado y me
a, necesaria para pensar y seguirme posicionado frente a la vida; ne-
asumiendo lo sucedido. Pero sobre todo a seguir viviendo. Asumiendo
as telefónicas que antes sentía pero que ahora se han materializado."

tremendamente calmado. No importaba lo que decidiéramos porque al final estaríamos todos en Soto, por un tiempo. Pero al llegar a la celda nos comunicaron que todas las fianzas estaban pagadas. Fue el peor momento de esos días, fue el único momento en el que tuve ganas de llorar, fue el único momento que dejamos de hablar y de hacer bromas. En ese momento me sentía un traidor. Salimos pero una mitad quedó dentro: una mitad de todas. Muchas compas afuera esperando nuestra salida y nosotras con media sonrisa en la cara.

Me costó varios días desarticular la rigidez que me mantuvo firme durante esos momentos. A nivel político y racional está asumido, aunque el asco de estar unos años dependiendo de lo que diga un juez no baja.

Lo más complejo es a nivel somático: los mecanismos inconscientes que al final son los que generan insomnio o diferentes problemas a niveles de tensión.

La primera semana estuve quemando odio, haciendo ejercicio. La segunda tuve un bajón de adrenalina similar a una resaca monstruosa. Ahora poco a poco retomo el ejercicio físico moderado y me acerco a lo que me da calma, necesaria para pensar y seguirme posicionado frente a la vida; necesaria para seguir viviendo y asumiendo lo sucedido. Pero sobre todo a seguir viviendo. Asumiendo seguimientos y escuchas telefónicas que antes sentía pero que ahora se han materializado.

Ahora es mi momento de desarrollar herramientas para racionalizar los hechos. No nos han torturado pero se han metido dentro de nuestras vidas, dentro de nuestra privacidad (relativa). Hemos pasado y he pasado por una situación violenta con consecuencias traumáticas (sean del nivel que sean). Hacer que no sucedió nada solo revela una falta de contacto con nosotras mismas y la falta de diálogo con los demás. De ahí en adelante hace falta un trabajo con una misma y para eso es necesario estar rodeado de gente de confianza para poder ser sinceros, para salir de esto mucho más maduros y fuertes.

Creo que la clave está en colectivizar miedos o preocupaciones en espacios de confianza o con amigas.

Pienso que la sinceridad con una misma respecto a sus emociones y a los planteamientos políticos (como los entendemos los anarquistas) es lo que nos hace estar cada día más afiladas. De este ímpetu individual nace la fuerza para organizarnos como nos parezca. De este ímpetu individual nacen las ganas de recibir a los demás. De este ímpetu individual salen las ganas de seguir viviendo mirando a la cara al enemigo. De este ímpetu individual nacen las ganas de seguir viendo horizontes en medio de las montañas.

¡Salud y anarquía!
¡Pombo, Mónica y Francisco siempre presentes!

Una visita inesperada

Aquell dimecres vint-i-vuit d'octubre ens vam llevar d'una manera inesperada. Vam sentir esglai, incertesa, son, por, nervis, calma, mandra, ràbia… El motiu era un altre cop repressiu contra el moviment anarquista!

Ens va tocar viure algunes coses noves i fer-hi front i se'ns en van remoure d'altres, i no oblidem l'acusació que recau contra nosaltres com a suposats membres d'una organització criminal amb finalitats terroristes.

Tot i no haver-se tractat d'una experiència traumàtica en sí, sí que es percep i s'intueix quin tipus de patranya humana són tant les forces de seguretat de l'estat com els òrgans judicials; i com la seva professió i vocació es basa en el patiment d'altres persones. El temple judicial o la suprema justícia ens va citar divendres al matí. L'aire era dens i l'hostilitat ràpidament la senties. Nosaltres estàvem allà per una "xorrada", i en part per això el tracte va ser correcte (imagino); però es palpava el sadisme, crueltat, xuleria, supèrbia, infantilisme, de qui d'això n'ha fet la seva feina creient que són els defensors del bé, i que tot s'hi val si estàs al bàndol del bé. L'estada al temple va ser curta i clara; segurament aquell divendres s'havia espatllat l'intèrfon de la sala de comunicacions entre detinguts i advocats i ara ja estarà arreglada. Per altra banda els maderos em feien petites proves-trampes i per súmmum al pujar a la sala suprema em vaig trobar amb un jutge que semblava tret del museu de cera. També vaig sentir la càrrega simbòlica d'aquest jutge en el seu origen franquista-feixista, en aquelles èpoques no tant llunyanes que l'Audiència Nacional s'anomenava Tribunal d'Ordre Públic; i la conseqüent rehabilitació de cara o imatge amb la transició democràtica. L'única premissa que hi ha en aquell temple és que tot s'hi val contra els dolents i això vol dir pressió psicològica, mals tractes, humiliació… Així funcionen la divina llei i els seus guardians d'or. Imagino que serà per això que ja fa temps vaig deixar de creure amb la justícia i les seves lleis.

El punt de partida d'aquest relat comença quan els gossos d'esquadra rebenten la porta de casa meva i el meu compa de pis. Són les 6 del matí quan sento cops forts, sento alguna veu o crit i veig llums de llanterna per la casa a l'estil discoteca. Van obrir la llum de l'habitació apuntant-me amb no sé què. Amb res i menys ja estava vestit al menjador de casa amb el meu compa de pis de costat. Ràpidament em van notificar que hi havia una odre de registre que venia de Madrid, i al cap d'una estona em llegien els drets i l'acusació concreta on va ser impossible no riure i demanar de quina banda formava o formo part i de què se m'acusa. En aquestes situacions es pot demanar que un advocat estigui present mentre s'efectua el registre i independentment d'això (advocat sí o no) es pot estar present en el transcurs del registre. Amb el pretext d'ordre de detenció cap a mi, els maderos aprofiten per requisar tot el material de possible interès de les altres persones que viuen a la casa o que estan de pas: mòbils, ordinadors, llibres, llibretes, fanzines, diners, eines, roba… un popurri entre coses polítiques i coses personals.

"Ja de matinada del divendres i tornant a peu cap a casa, doncs s'et remou el viscut a casa, sents o tens present la indefenció i vulnerabilitat amb la que has viscut l'assalt, doncs t'han rebentat la porta i t'han invaït i remenat casa teva."

En els dos dies i mig l'única acusació sentida va ser la de banda criminal amb blablabla. Ja a comissaria, al estar bastant tranquil, no vaig fer altra cosa que dormir o recuperar son acumulada. Als calabossos no tens massa res a fer i menjar-te el cap o l'olla doncs no toca ni cal. Així que amb una manta de coixí i l'altra per tapar-me vaig passar les hores dormint, també pensant o imaginant els següents passos que ens tocaria fer, sempre pensant en estar a l'alçada. La cosa va anar millor del que podíem imaginar: tant xivarri per deixar-nos en llibertat, primer passant per caixa (pagant la llibertat), menys un compa que se'l van emportar a Soto. Va estar tancat "només" tres setmanes, i al carrer amb la resta!

L'aterratge o el tocar una mica de peus a terra va ser després de la retrobada amb tots els amics i companys a Manresa. Després d'explicar les batalletes comences a preguntar com han anat aquests dies per aquí fora i com ho havien viscut. També comences a assimilar algunes coses viscudes. Només puc dir que la resposta de l'entorn ha estat brutal. Per aquelles coses de la vida no era la primera vegada que vivíem situacions així, i segurament això va facilitar afrontar la situació i mica en mica anar solucionant coses com: l'arrelament; qui li comunica a la família; organitzar mani o concentració; arreglar la porta rebentada; parlar amb el curro; ordenar i endreçar una mica la casa; ajuntar-se, passar moments junts i compartir-los…

Destacar que l'acompanyament que se li ha fet als meus vells ha estat brutal. Tot i haver viscut uns moments difícils i plens d'incertesa, veure que no estan sols i sentir que hi ha un fort suport de gent darrera segur que tranquil·litza i ajuda a fer el pas endavant. Per ells no haurà estat fàcil assimilar-ho, però allà han estat sumant. Això m'ha donat un munt de tranquil·litat, i fa que tot sigui més fàcil.

Ja de matinada del divendres, i tornant a peu cap a casa, se't remou el viscut a casa, sents o tens present la indefensió i vulnerabilitat amb la que has viscut l'assalt, doncs t'han rebentat la porta i t'han envaït i remenat casa teva. Alguna cosa de rotllo sentia en tornar a casa, també amb l'habita i el llit perquè el record era molt recent. El silenci que hi havia a casa perquè no teníem aparell de música ni ordinates també et genera records. Recordo viure amb nervis però amb el cap molt clar el moment previ a passar davant del jutge. Entraré o sortiré? La gran pregunta que ens fèiem tots! El viscut és una conseqüència d'un camí, d'una elecció, d'una forma de pensar i fer que hem triat i que és nostra: l'ANARQUIA!

Ara mateix, no ens queda altra que conviure i ubicar-nos amb aquesta història (més fictícia que real). Assimilar-ho no ha estat massa difícil (perquè no ens queda més), però ubicar-te i començar a plantejar-ho i donar-li forma (política i judicialment) és bastant més complex i laboriós (i on no tot s'hi val). És el tret de sortida d'una cursa que serà llarga, esperant poder arribar al final amb les forces per l'esprint final i sentint-nos contentes i orgulloses de com hem jugat les cartes en el transcurs d'aquesta.

Pau

Teixint resistències

Hi ha moltes estratègies per afrontar la repressió; no hi ha cap manual: cada persona, col·lectiu, comunitat, família, pot trobar les seves pròpies. Potenciar els processos de suport mutu, reconstruir el teixit social i familiar, els afectes, la memòria històrica, l'ajuda psicològica, el sentit de col·lectiu... Es tracta d'un camí complex, difícil i dolorós, i al mateix temps necessari.

Fa un parell de publicacions desglossàvem les finalitats de la repressió a través del llibre "Afirmación y Resistencia". Compartirem ara també, des d'aquest valuós treball de Carlos M. Beristain i Francesc Riera, un resum de diferents formes de resistència que de manera general ens poden servir per afrontar situacions límit de caràcter polític.

Afirmació i resistència. Enfocar la repressió, afrontar-la, no evitar parlar-ne. Teixir llaços comunitaris que permetin evitar la paràlisi, que ens ajudin a seguir caminant, que ens mantinguin ben juntes, i que ens portin a enfrontar-nos a aquest món i sistema de poder que volem enderrocar. Conèixer-nos, escoltar-nos, mimar-nos. Donar-nos suport i teixir una xarxa que aguanti. Que sàpiga tornar al seu estat natural si la trenquen, si la desfan. Afirmar la nostra realitat, creure en nosaltres, i generar mecanismes que ens permetin resistir.

Tenir una ideologia o convicció fermes
Ajuda a analitzar i comprendre les situacions, a donar sentit al que passa, mantenir la integritat com a persona i militant. En l'experiència de moltes persones, el fet de tenir tot el temps les conviccions més essencials s'ha convertit en el centre de la capacitat de resistència.

Mantenir el control de la situació
Les situacions límit tracten d'obligar a la gent a fer el que no vol; eliminar la seva capacitat de decidir. Tot i que en certs moments podem pensar que hi ha poc que puguem controlar, és important veure els espais en els que podem prendre iniciatives, no cedir en algun punt, avançar-nos als esdeveniments, etc.

Conèixer els mètodes i estratègies utilitzats pel poder
Tècniques com limitar l'ús del cos, generar por en el col·lectiu, sembrar dubtes i confusió... Conèixer els seus mètodes de combat. La incertesa moltes vegades es viu pitjor que el fet negatiu.

Preservar l'autonomia
Intentar conservar àrees d'acció, alguna rutina independent del poder. Per exemple: romandre activa o passiva per voluntat pròpia, mirar de gestionar cert temps per pròpia iniciativa i no perquè el marqui la institució penitenciària.

Afirmar una altra realitat
El poder pretén imposar els límits de la realitat: no només el que es permet parlar o el que es pot fer, sinó també el que es pot pensar, creant versions oficials úniques amb la col·laboració dels mitjans de comunicació massius. Per tot això és necessari afirmar una altra realitat, fer activitats de denúncia social, judicis populars, utilitzar mitjans d'informació propis, etc.

Les diferents resistències que puguem desenvolupar depenen molt del context en el qual cada persona o col·lectiu es trobi, del que va ocórrer, de quan va succeir, de les formes de treball del grup i de mil variables més que són difícils de preveure.

Una mateixa estratègia que podria ser útil per una persona pot no ser-ho per a una altra. Per això és important crear espais on poder compartir des d'una vessant més emocional. Compartir quines petites coses ens funcionen per sentir-nos millor o pitjor en un moment de tensió. Per exemple, a una persona li pot ajudar utilitzar el sentit de l'humor "per treure ferro" i per la necessitat de destensar-se, i a una altra això la pot irritar i sentir-ho com una distracció banal. Posar-ho en comú ens ajudarà a comprendre'ns en situacions on estem nervioses.

Tenint això en compte, tot seguit descriurem algunes estratègies més concretes que han servit per afrontar situacions de repressió. Són consells compartits d'una banda per col·lectius que ho han viscut des de dins del propi grup i també de col·lectius que s'han dedicat a treballar amb el tema d'estrès post traumàtic.

Família i grup de suport

En moltes ocasions, després de donar-se un fet repressiu, la família i el grup de suport entren en discussió, desconfiança o desacord. D'una banda perquè cadascú creu que l'altre és "l'enemic". La família pot pensar que el grup de suport és qui ha portat a la persona a aquesta situació i el grup de suport acostuma a pensar que la família no té molta idea de res, i que més que ajudar fa la guitza en aquest procés.

És important crear llaços de suport entre les dues parts, sobretot en moments en què la persona afectada necessita un suport clar, no una ruptura dels seus pilars.

Assumir certes tasques (legals, logístiques, comunicacionals, treballs de cura...) ajuda a que la persona pugui centrar-se en el que li ha passat i pugui sentir un alleujament per no haver de prendre el paper principal en tot. És una balança entre preguntar i estar atents al que necessiti, però sense sobreprotegir-la.

Saber què ha passat, realitzar un anàlisi de la situació. Intentar escapar de la rumorologia que es pot crear en els primers moments d'un cop repressiu.

Reduir els nivells d'impacte.

Recuperar poc a poc els espais de normalitat i rutina. Passejades, pellícules, esport... per introduir moments de desconnexió. També pot ajudar fer exercicis de respiració i de ioga, massatges, banys calents, prendre flors de Bach ("rescat"), herbes relaxants o contra el insomni (valeriana), acupuntura...

Necessitat de suport emocional

Intentar acceptar els propis sentiments encara que de vegades no ens agradin. Després d'un fet traumàtic es pot arribar a pensar "no tinc dret a sentir-me així, el que m'ha passat no és res comparat amb "X"." Tenir en compte que l'experiència ha estat dura i tenim dret a sentir-nos com ens sentim, sense comparar entre les diferents brutalitats.

Per donar suport és clau l'escolta activa, evitant parlar massa o abans de temps. Oferir ajut, sense pressionar. Donar treva amb el que es pot convertir en "monotema", no preguntant constantment o cuidant l'espai on ho fem (per ex. que no siguin moments festius). L' empatia és molt difícil; intentar escoltar com se sent la persona i no com tu t'haguessis sentit, o respostes que potser no serien les que t'anirien bé a tu.

Pot ser que no trobem les eines necessàries per poder donar suport i afrontar una situació així. És important considerar la participació de professionals de confiança que tinguin incorporada una perspectiva política que ens faci sentir còmodes.

Comunicació grupal

És important crear llaços de comunicació interna, saber les necessitats de cada persona intentant no jutjar-les. Respectar els diferents temps i les diferents maneres d'afrontar la situació. Hi ha moltes formes d'expressar quelcom tant complex -l'única no és la racional-, a través de les paraules. És vàlida, però pot no servir per a tothom. A més hi ha sentiments que no poden sortir amb paraules. Una bona ajuda pot ser utilitzar altres eines plàstiques i corporals, com poden ser la pintura, ballar, contacte-massatge, música...
Aquests espais es poden planificar i que hi hagi algú que s'encarregui d'ells, que siguin íntims i que no hi hagi interrupcions. Que no siguin un punt dins de molts en una assemblea, sinó un espai apart. De vegades costa donar importància a aquests espais però poden ser vitals per a assimilar el que ha passat i un petit pas per anar superant-ho.

Trobar altres maneres a través de l'acció per treure la ràbia, la impotència, la frustració, la por, la paràlisi i tots els sentiments que una situació així genera.

La reconstrucció col·lectiva del que ha succeït permet donar un espai de socialització del que s'ha patit, d'informació cap a tothom, i permet també a qui ha passat per la situació d'explicar-ho un cop i no a persona rere persona. Tot i que és cert que aquest tipus de dinàmiques se solen donar amb el pas del temps i no al poc temps de que hagi passat tot.

Assimilar el fet

Integrar l'experiència. Poder reconèixer què ha passat, les implicacions que ha tingut. Donar-li un sentit ajuda a sortir de la confusió, minvar la implicació emocional, avaluar millor el procés individual i reintegrar-lo en el col·lectiu.

Donar suport a qui en dóna

Per últim, recordar que per donar suport, necessitem suport. Ajudar després d'una experiència traumàtica també pot ser molt dur. Cuidar-se, animar-se a fer coses que ens posin contentes o ens donin plaer, tot i intentant vèncer possibles sentiments de culpa que això ens generi. Parlar amb altres persones (potser més externes) de com ens sentim.

És important crear les bases d'una cultura en la que es parli de la por i les conseqüències emocionals de la repressió. Que deixi de ser un tema tabú o "malrollero" o considerat com una mostra de feblesa.

Ordint la trama

Què em voldrà dir el meu cos?

Grup d'Autogestió de la Salut de
l'Ateneu Anarquista La Ruda
Manresa, setembre de 2015

El concepte de Salut està en constant evolució, i tot que la seva definició sigui la de "un estat de complet benestar físic, psíquic i social"(1), concepte biopsicosocial aprovat per la comunitat mèdica, el model imperant és el biomèdic, que delimita l'origen de les malalties en allò físic o biològic. Per això, quan solem parlar de salut, solem pensar en l'absència de malaltia o de dolència. Les definicions, com veurem, no són innocents.

Model biomèdic vs concepte de salut holística

El model biomèdic, imperant en la indústria sanitària i en la medicina oficial, no tracta la salut sinó la malaltia. Es considera l'origen dels nostres mals a factors invisibles com els microbis, incontrolables (com l'herència genètica) o d'origen idiopàtic (desconegut), fins i tot les malalties mentals, mostrant-nos com uns sers aïllats del nostre entorn i les nostres vivències. La medicina, tot i ser un important avenç que en ocasions evita la mort, alleuja els símptomes i fins i tot, ens ajuda a recuperar la salut, és utilitzada com un instrument més per perpetuar una societat opressiva. Així mateix, en una societat on impera l'ànim de lucre, perquè la Medicina n'hauria d'estar exempta? No podem entendre la medicina sense la indústria farmacèutica, una de les més poderoses del món i que domina les investigacions, influeix en les universitats i en la informació que arriba als professionals de la Medicina, mantenint els esquemes del model biomèdic o biotecnològic que ens han inculcat.

Aquest model ha propiciat que la medicina oficial "medicalitzi la vida", és a dir, des de que naixem fins que morim cada vegada més experts s'ocupen de la nostra vida: concepció i anticoncepció, embaràs, naixement, criança, adolescència, sexualitat, problemes personals, prevenció, curació, menopausa, vellesa i, fins i tot, la pròpia mort. Aquesta sanitat tecnocràtica ens fa dependents de cada vegada mes béns, serveis i professionals, el model mèdic imperant ens ven una salut empaquetada que ens infantilitza i incapacita.

En contraposició, entenem la salut com un concepte holístic i que ens fa plantejar-la com un procés en permanent cerca d'equilibri. Des del moment en el que naixem al moment en el que morim, ens influeixen, per bé o per mal, una infinitat de factors que es poden classificar en físics (alimentació, exercici, ambient...), psicològics (autoestima, estrès..) i socials (família, educació, política, etc). Així doncs, la salut no és només física i individual, sinó que també és psicosomàtica i col·lectiva, és ambiental. Té a veure amb la capacitat de viure amb harmonia amb nosaltres mateixes i la gent que ens envolta, amb el nostre entorn. Té a veure amb adaptar-nos de forma exitosa en el medi i gestionar el nostre patiment i angoixa per mantenir el benestar(2). En aquest sentit ens plantegem la dificultat i la contradicció d'estar sans en una societat autoritària i productivista que ens oprimeix i subordina: en una societat malalta, no seria l'estat normal estar malalt?

El nostre organisme és una unitat cos/ment que té una infinitat de recursos interns i externs. El cos s'autoregula (homeòstasis), i regula les seves funcions entre cèl·lules, òrgans i sistemes harmoniosament integrats entre si. EL nostre cos produeix innombrables substàncies pel seu manteniment, autodefensa i regeneració, que son gairebé totes les substàncies que necessita per fer front als estímuls i reptes que la vida ens depara: excitants, analgèsics, lubricants, laxants, antibiòtics, antioxidants, antiinflamatoris, etc. Com la resta de la naturalesa, el nostre cos té uns límits. Podem entendre la malaltia com una crisi autocurativa que es posa en marxa per defensar-se de agressions agudes o enquistades. Un bon exemple son les malalties agudes (inflamacions, infeccions, etc) que altera l'estat general i el cos recau al constipat, vòmits, febre, etc. Moltes vegades ignorem les senyals que el cos ens envia i camuflem els símptomes amb medicaments, tallant aquest procés. La major part de les malalties que patim son autolimitades, és a dir, es curen per si mateixes al eliminar allò que ens fa mal, donant-li descans o atenció al nostre cos/ment i donant-li temps. Igual que a una llavor no li fa falta que l'ensenyin a créixer, el nostre organisme (cos-ment) té tendència a desenvolupar-se i curar-se per si mateix, però li hem d'assegurar una sèrie de condicions i hem d'aprendre la lliçó que el cos ens vol transmetre amb el símptoma.

"La salut no és només física i individual, sinó que també és psicosomàtica i col·lectiva, és ambiental"

Tanmateix, escoltar el nostre cos, parar, descansar, és, en aquesta societat de consum, gairebé un acte subversiu. Prendre'ns el nostre temps perquè el cos activi els seus mecanismes d'autocuració implica no anar a la feina, no produir, i no consumir la "pastilla màgica" que ens "salvarà" i tornarà a situar a l'engranatge laboral i social. Entenem que al tractar el símptoma i no la causa, la medicina al·lopàtica ens ajuda a suportar allò que ens fa mal, però a la llarga ens debilita.

Per què parlem d'autogestió de la salut?

En els últims anys ha aflorat un interès per la nostra salut: la cerca d'alternatives, una aproximació a les formes de vida més saludables: qui més qui menys cerca menjar ecològic i en comptes de recórrer als antiinflamatoris pel mal d'esquena busca alguna teràpia alternativa per pal·liar el seu dolor. Aquest interès, aquesta necessitat, ha estat ràpidament absorbida pel mercat, creant la marca ecofriendly del capitalisme. Així doncs, ens trobem amb teràpies alternatives elitistes, amb productes "eco" que es venen a les grans superfícies comercials a uns preus desorbitats, etc. I aquí ens trobem amb una gran dicotomia, ja que aquesta marca "ecofriendly" aproxima l'interès per la salut al gran públic, però manté per una banda la figura del professional de la salut i per l'altra banda manté la salut com un producte de consum. Parlem d'autogestió per trencar amb la eterna dicotomia entre el metge i el pacient. Entre el metge que és la font del saber i la Ciència i el pacient ignorant dels seus propis processos i mecanismes. Volem ser subjectes actius en el que respecta als nostres cossos i les nostres vides: reapropiar-nos del saber és reapropiar-nos de nosaltres mateixes. Això no vol dir que no necessitem professionals de la salut, ni la seva infraestructura, però hi ha d'haver un equilibri entre la nostra autonomia i el que ens ve donat en forma de béns o serveis.

Ens referim al terme d'autogestió com una aproximació a la reapropiació dels coneixements i les pràctiques que afavoreixen la nostra salut. Entenem que no existeix cap panacea, i que només l'esforç, la constància i l'aprenentatge, combinat amb l'instint, la intel·ligència i el sentit comú (que implica desalienar-se), conformen una digna alternativa, autogestionària i anticonsumista que posi a la salut i els nostres cossos en un primer pla.

Parlem d'autogestió perquè creiem que som nosaltres les que hem de començar a (re)pensar, debatre i capacitar-nos. Parlem d'autogestió perquè parlem des del comú, del col·lectiu, perquè si volem pensar nous paradigmes hem de començar per crear-los. Entenem l'autogestió i la salut com quelcom polític, no volem parcel·lar aquest camp d'altres lluites. No té cap lògica ser respectuoses cap al nostre cos i els nostres processos si el nostre medi es hostil: la nostra feina precària, el territori sembrat de transgènics, de línies de MAT, les nostres relaciones abusives i patriarcals... I al mateix temps, la salut i la cura tenen molt a veure i a aportar amb com portem a terme aquestes lluites i en com ens defensem o prevenim les conseqüències (la repressió, l'estrès, l'angoixa, la por...).

1. Organización Mundial de la Salud, 1948
2. Ilich, Ivan Nemesis médica, 1975

Què és el Grup d'Autogestió de la Salut de l'Ateneu Anarquista La Ruda

El grup d'Autogestió de la Salut és un espai que fa relativament poc temps que ha començat a caminar. Ens vam començar a trobar de forma informal l'hivern de l'any passat, i des de llavors ens hem anat trobant de forma intermitent fins ara, que tot i que el grup està més consolidat seguim estant en procés de (re)definició.

En uns inicis ens vam començar a reunir motivades per la inquietud de crear un espai de confiança i intercanvi d'experiències i visions, i per la necessitat de dotar-nos d'eines i sabers que ens permetin reapropiar-nos i no delegar la nostra salut.

Per una banda, sentim la necessitat de mirar "cap endins" per tal de crear un espai de confiança i complicitat que ens permeti coneixe'ns més (tant a les altres com a nosaltres mateixes) i compartir experiències i vivències que ens permetin aprendre i replantejar-nos a nosaltres mateixes una i altra vegada. I per altra banda, sentim la necessitat de generar debat i reflexió de "cara enfora", de plantejar allò que ens genera malestar, de discutir i debatre conjuntament temes relacionats amb la salut que ens afecten a totes, i repensar o inventar possibles alternatives. També compartim la inquietud per conèixer i tenir més informació sobre tot allò que s'amaga darrera la forma com es viu i s'estructura la salut a la nostra societat, identificar-ho , visibilitzar-ho i donar-hi resposta.

La primavera passada vam realitzar un taller sobre ginecologia natural, a través d'un mètode de contracepció basat en el coneixement del nostre cos i dels nostres cicles menstruals. I des de fa uns mesos, estem investigant i recopilant informació sobre el Virus del Papiloma Humà (VPH) i la seva vacuna, per tal d'elaborar un dossier crític i documentat que vagi més enllà de la informació oficial que hi ha sobre el tema.

Altres projectes que tenim en ment són la creació d'un grup d'estudi i debat sobre salut; la creació d'un programa de radio sobre formes d'autogestió de les nostres vides, entre d'altres l'autogestió de la salut; la realització de kafetes mensuals temàtiques;xerrades i tallers; projeccions i debats, etc.

Naixem, creixem i ... ?¿ Morim

Acréixer

Manresa, desember de 2015

En aquest número 69 d'*El Pèsol Negre* inaugurem secció: "Acompanyant a créixer". En aquesta secció intentarem parlar, d'una banda, de temes que puguin ser d'interès directa pels infants més petits o més grans. De l'altra, parlarem de temes que puguin contribuir a reflexionar, analitzar, qüestionar, etc. als adults que vivim al costat d'aquests infants i que els acompanyem en el dia a dia, en el seu créixer.

En aquest primer article parlarem de la concepció que tenim de la mort i de la manera com podem ajudar a viure els processos de dol als infants. I és que entenem que l'anarquisme aposta pel creixement individual i la capacitació de les persones, entenent l'individu en la seva globalitat. Per tant tan el discurs com la pràctica han d'incloure també la capacitació i la responsabilitat individual i col·lectiva de la gestió i la comprensió de les nostres emocions.

Parlar de la mort no ens és fàcil. La societat en la què vivim no dóna espai a la mort, la neguem, no la contemplem com un fet intrínsec a la vida. Fem com si no existís. Intentem que sigui quelcom a mantenir lluny de nosaltres i dels nostres. Sembla que dissimulem davant seu, com qui té clar que l'estan mirant però fingeix no adonar-se'n. Ens apartem de la mirada de la mort, com si d'aquesta manera ens hagués de passar per alt a nosaltres, com si penséssim «si no li faig cas, a mi i als meus no ens tocarà encara».

I és que la mort d'algú estimat comporta gestionar i assumir un seguit de sentiments, entre altres el dolor. I de la mateixa manera que neguem la mort també ho fem amb el dolor. No el volem sentir i en comptes de percebre'l com a una eina que ens ajudarà a fer front al procés de dol, el neguem i el volem lluny de nosaltres, segurament perquè no el sabem gestionar.

I és que processos de dol en vivim molts al llarg de les nostres vides, no tan sols quan perdem algú proper, sinó en moltes altres ocasions. Com a anarquistes, com a persones que creiem en l'enfortiment individual i col·lectiu, i que apostem per projectes de vida que comporten un compromís amb unes idees, unes pràctiques, un compromís amb altres persones, amb nosaltres mateixes, són vàries les situacions de dol a les què probablement ens haguem d'afrontar; quan hem de canviar forçadament de lloc on viure, quan tanquen algú estimat a la presó, quan detenen a una companya, quan una relació important es trenca sobtadament, quan un projecte al qual hem dedicat anys i energies mil s'acaba, quan ens desallotgen de casa, etc. Totes aquestes situacions són moments en els quals experimentem dolor, vivim un procés de dol.

Tenir en compte això no és voler dramatitzar res, sinó donar-li la importància que es mereix. És important que siguem capaces de generar moments i espais per parlar i gestionar el què ens representen aquestes pèrdues.

L'editorial d'aquest *Pèsol* va dedicada al company i amic Txema Bofill, recentment mort en un accident. Parlar en un primer moment, quan reps la noticia, amb companys seus que saps se l'estimaven des de feia molts anys no és fàcil. No saps què dir, com actuar,...no saps com transmetre els ànims, el recolzament que t'agradaria que sentissin. I ens bloquegem, ens paralitzem. I és que és molt difícil saber gestionar una cosa que mai t'han ensenyat a gestionar, i haver-ho d'aprendre a fer just en el moment què ho necessites és pràcticament impossible. Utilitzant una metàfora fàcil; és com si haguéssim de saber reparar un cotxe quan mai t'han explicat res de mecànica de cotxes i no saps ni on guardes les eines en el teu taller.

"El dol generat per una mort es pot viure de maneres molt diferents, però el què realment és important és que hem de permetre i permetre'ns viure'l"

Per poder gestionar el dol que suposa la mort i saber on col·locar els sentiments que anem vivint hem de treballar-ho des d'una quotidianitat, conèixer quines eines tenim cadascuna de nosaltres i aprendre a utilitzar-les. D'aquesta manera, en moments transcendentals de les nostres vides, totes serem més capaces d'afrontar les situacions que se'ns presentin i serem més capaces d'acompanyar a les nostres companyes quan ho necessitin.

És per això que en aquest article parlem de l'acompanyament als infants en els processos de dol, ja que és des de ben petits que hem de parlar de la pèrdua, parlar de la mort. Fer créixer la percepció natural de la mort com quelcom present en el dia a dia, no com "allò que arriba al final de la vida", que és la idea que ens han venut i amb la què moltes de nosaltres hem crescut.

El dol en els nens

Com a adultes ens costa parlar de la mort i encara més quan ho hem de fer amb infants. Quan aquests ens fan preguntes del tema, sovint dubtem, no sabem què contestar, ens posem nervioses i acabem dient coses poc entenedores (si és que els contestem). És per això que creiem important tenir en compte alguns aspectes, per tal de poder "normalitzar" la mort i la pèrdua amb els infants.

El dol que pugui viure un infant vindrà condicionat principalment per tres elements: el moment evolutiu d'aquest, l'actitud dels adults que l'envolten, així com d'altres circumstàncies externes.

Per fer un bon acompanyament a un infant hem de tenir en compte una premissa molt important: no podem estalviar-li el patiment. I és que aquest no ha de ser el nostre objectiu. L'infant és molt sensible als canvis i allunyar-lo del patiment amb la fi que no pateixi és dels errors més comuns i grans que sovint els adults fem. I és que de vegades ens sembla que és millor amagar la mort de les persones estimades als infants per estalviar-los el dolor, però l'únic que els estalviem és la possibilitat de que l'expressin, així com la possibilitat de donar-los ajuda i companyia per a que ho superin.

Quan s'inicia un procés de dol?

Un procés de dol s'inicia en el moment que hi ha consciència de la pèrdua. Si apartem als infants de la realitat que estan vivint, els estem allunyant del "prendre consciència", i allunyar-los d'aquesta realitat augmenta la fantasia i la irrealitat. Fet que sovint produeix efectes negatius, ja que poden sorgir fantasies que produeixin grans patiments, sentiments de culpabilitat, etc. És a dir, sovint és pitjor l'imaginari que es pot crear l'infant, que la realitat del què li expliquem. A més això impedeix que l'infant s'adapti a la nova situació que ha de viure. Per contra, si partim de la veritat, li estem donant l'oportunitat perquè pugui afrontar la realitat de forma gradual. Així podríem dir que quan l'infant veu el mort* (* fet a contemplar depenent de moltes variables) o participa del ritual funerari, quan sap on ha anat a parar el seu cos, pot expressar el seu dolor sense ressentiment, guardar-ne una imatge honesta, deixar d'esperar que torni, i començar, amb l'ajuda dels adults, a buscar altres formes d'omplir el buit que la seva absència ha deixat.

D'altra banda, no es recomanable utilitzar estratègies com les semiveritats a l'hora de respondre a les preguntes que els infants puguin fer. Ja que tard o d'hora es pot generar una situació en la que l'infant intueixi que el què li hem dit no era veritat, i aquí hi haurà un punt d'inflexió en la relació amb

l'adult, ja que ens deixarà de veure com una persona fiable, com un recolzament amb qui confiar. Per tant pot ser que en conseqüència l'infant es quedi amb més preguntes, se les guardi i es quedi sense respostes que són molt necessàries per ell en aquests moments.

La comprensió de la mort canvia amb l'edat

El sentiment de pèrdua i de dolor s'experimenta en totes les edats, des de que naixem. Però la comprensió del què significa la mort canvia en funció del moment maduratiu de l'infant.

Així a grans trets podríem dir que:
Els nadons reaccionen amb angoixa davant la separació i al pèrdua de la persona que els cuidava. Capten el dolor dels altres, així com els canvis en els hàbits, rutines...o en l'ambient de la casa. Per fer-los un bon acompanyament és important mantenir les rutines, satisfer les necessitats bàsiques de contacte i moviment, parlar-los; el to és més important que el què diem. No anticipar-los les seves necessitats (sinó no podran desenvolupar sentit de control i poder sobre el què els envolta). Que puguin plorar en braços d'alguna persona (no intentem acallar-los amb xumet, movent-los, fent-los sorolls, donant-los el pit o el biberó repetidament perquè no plorin). El plor del nadó és un alliberament d'estres per ell.

Fins als 3 o 4 anys els és molt difícil entendre que la mort és quelcom irreversible, poc a poc i amb la nostra ajuda poden arribar a entendre que la mort és per sempre. Tot i així probablement hi haurà pensaments de que és en un altre lloc per exemple. És l'edat en la que poden matar una formiga i després veure'n una altra, i pensar que és la mateixa. Per fer-los més comprensible la mort podem fer comparacions amb accions de la seva quotidianitat; ja no podrà caminar, no menjarà, no podrà córrer, etc.

Entre els 5 i els 7 anys la comprensió de la vida i de la mort s'amplia.Comprenen que tots els éssers vius neixen, creixen i moren, i també que quan es mor és per sempre i s'acaben totes les funcions vitals. Apareixen pors concretes de que es mori algun ésser proper estimat. No els hem de dir mentides davant de les seves preguntes. Per exemple si ens diuen: «Tu no et moriràs mai oi?» El que podem fer és ajudar-los a reconèixer les seves pors, mantenir-nos més a prop d'ells en els moments o dies que se'ls fa present aquesta angoixa, i per altra part, explicar que en principi encara falta molt per que ens morim i que quan això passi ja no tindran ni les necessitats ni les pors d'ara, o també que sempre tindran persones que se'ls estimaran i en tindran cura.

Entre els 8 i els 10 anys es plantegen la pròpia mort i accepten que han de morir un dia o altra. Si els donem comprensió i un marge de llibertat, ells mateixos són capaços d'anar familiaritzant-se amb aquest aspecte inevitable de la vida. Sovint ho faran a través de l'humor, de jocs i històries de por, de cançons "macabres", etc.

Més enllà d'aquestes pinzellades de com entenen els infants la mort, una premissa bàsica a tenir en compte és que el dol generat per una mort es pot viure de maneres molt diferents, però el què realment és important és que hem de permetre i permetre'ns viure'l. D'aquesta manera estarem acompanyant els infants des d'una mirada i una pràctica de respecte, confiança, llibertat i enfortiment.

Per acabar un enllaç interessant on podreu trobar un bon llistat de contes que ajuden a parlar de la mort amb els infants:

http://natibergada.cat/58-contes-per-parlar-de-la-mort

bibliografia: apunts extrets de Monica Thomas.

El botxí d'Espanya visita Estocolm

Una història de 1928 ens parla de la solidaritat sense fronteres i de com els anarquistes suecs no volien deixar passar la visita d'Alfons XIII sense fer sentir la seva protesta en contra de la manca de llibertat que hi havia sota la dictadura de Primo de Rivera i recordar l'assassinat pedagog Francesc Ferrer i Guàrdia.

Albert Herranz
Manresa,novembre 2015

Els cuirassats suecs Sverige i Drottning Victoria estan ancorats davant del palau reial suec. Al moll, un nombrós públic espera, entre impacient i encuriosit. Les banderetes que engalanen els vaixells llueixen amb força sota un sol quasi estival aquest 14 de setembre de 1928. El rei de Suècia, Gustav V –embotit en un vestit d'almirall espanyol en honor al seu convidat– espera juntament amb el príncep hereu, Gustav Adolf, l'arribada del vaixell espanyol Principe Alfonso on viatja el rei Alfonso XIII.

Uns avions, que han acompanyat al rei Alfonso des de l'entrada a Estolcolm, anuncien l'arribada del convidat. Aviat salpen els amfitrions dins d'una barcassa per recollir al rei. Els cuirassats deixen anar unes salves de canó. El pintor Alexander Kircher (1867–1939) recull el moment en el que, mentre els dos reis conversen a la coberta, la barcassa navega cap el moll. Per saber què va passar quan els peus reials espanyols tocaren terra escandinava hem d'anar a la imatge de la portada de la revista anarquista Brand. Una part del públic va comença a increpar al rei espanyol i a cridar en contra seva.

El cap de setmana anterior a la visita d'Alfons XIII els anarquistes han empaperat els carrers de la capital sueca amb 25.000 exemplars d'una octaveta que sota el títol Mördare (Assassí) recorden que Alfonso XIII és culpable no tan sols de la mort de Francesc Ferrer i Guàrdia, sinó que a través del seu suport al dictador Primo de Rivera ha facilitat l'opressió als amics de la llibertat. La policia no va dubtar a arrestar alguns dels que sembraven la ciutat de pasquins. Detencions de tres o quatre hores on el mantra dels policies suecs era: "Bombes! On són les vostres bombes?".

La premsa burgesa no es queda enrere. Un diari informa d'un complot per assassinar el rei Alfonso planejat per anarquistes suecs i estrangers. Es volia matar el rei amb un fusell d'alta precisió i amb mira telescòpica des de l'hotel de luxe Grand Hotel. Després, els assassins es refugiarien en un amagatall subterrani que els anarquistes tindrien a Estocolm. També es parla d'immigrants espanyols a París que han planejat l'atemptat però que gràcies a la policia sueca tot ha quedat en només plans. Tot i així -en el seu intent en desbancar als seus col·legues de la informació- Stockholmstidningen i Nya Dagligt Allehanda informen amb grans titulars que en una oficina de correus s'ha lliurat un paquet amb bombes.

El paquet amb les bombes és traslladat a la policia on l'expert artificier policial arriba a descobrir que el paquet conté... pots buits, crema per a les sabates, tornavisos i pintura. "Malgrat tot -comenten a Brand- alguna cosa es va trobar, segons informa la policia, i va ser la nostra octaveta sobre la qual algú havia escrit 'El sou de l'assassí és la mort´. La insinuació és ben palesa i clara! L'objectiu és evident. S'intenta danyar el moviment anarquista presentant-lo com un moviment organitzat per fer atemptats amb bombes".

La revista anarquista Brand també informa "que a la cacera feta a prop de Vänersborg s'havien pres 'mesures extraordinàries' però aquestes sembla que no van ajudar gens. Quan Alfonso va veure per primera vegada uns alcis es va posar tan nerviós, segons el diari Nya Dagligt Allehanda, que no va disparar. Tal vegada es va pensar que eren anarquistes disfressats i per això es va concagar als pantalons. Això sí, d'una forma profundament reial".

Tot i que s'ho prenien amb humor, els anarquistes sabien que les octavetes havien provocat a la reacció -els policies arrencaven les octavetes de les parets i els fanals on havien estat aferrats i perseguien als companys que les portaven- per la qual cosa no dubtaven a afirmar: "que els llargs articles dels diaris burgesos amb els seus titulars urgents, no tan sols són propaganda electoral, sinó que també tenen com a objectiu obligar a les autoritats a intervenir en contra del nostre moviment més del que encara ho fan. Aquesta és una petició als nostres companys a reforçar les nostres possibilitats de defensa. El fons de defensa s'ha d'omplir!".

I així va ser: els companys Gunnar Karlsson i Arthur Andersson foren acusats d'"escàndol públic" per haver repartit l'octaveta "Assassí". Van ser condemnats a pagar 40 i 75 corones sueques de multa, uns 114,72 i 215,11 euros de l'actualitat.

"Quan Alfonso va veure per primera vegada uns alcis es va posar nerviós perquè es va pensar que eren anarquistes"

Al seu escrit de defensa i en un posterior escrit que s'havia de llegir durant el judici els acusats es defensen afirmant: "La pregunta és si no es pot considerar delicte haver gastat tants de diners per a res amb motiu de la vinguda del rei Alfonso, quan al mateix temps centenars de treballadors suecs passen fam i estan a l'atur"; i: "Si no fos que el jutge i el sistema judicial en aquesta terra són una eina del capitalisme, la policia hauria denunciat a l'espanyol Alfonso i al galo-suec Bernadotte per escàndol públic. Això estaria justificat quan persones útils, treballadors i treballadores, es veieren impedits d'arribar a la seva feina i patiren reduccions als seus miserables sous perquè els paràsits varen tenir a bé comportar-se d'aquesta forma escandalosa" (…) "El botxí d'Espanya, Alfonso número XIII és glorificat i honrat; nosaltres, socialistes joves i anarquistes som ridiculitzats i processats! El tribunal ha jutjat! Només una cosa queda: la sentència sobre els jutges i el sistema!".

La premsa burgesa no va dubtar a titllar els anarquistes de mentiders i de dir que el monarca espanyol era un rei molt popular. Els llibertaris, a través d'una nota no dubten en donar la raó als burgesos: "És un rei popular, ens diuen els papers burgesos, que amb això reconeixen que hi ha reis impopulars. Com ho és de popular Alfonso ho podem veure en els nombrosos atemptats que s'han organitzat en contra seva. Alfonso és igual de 'popular' que ho va ser el tsar. Els treballadors espanyols l'odien!"

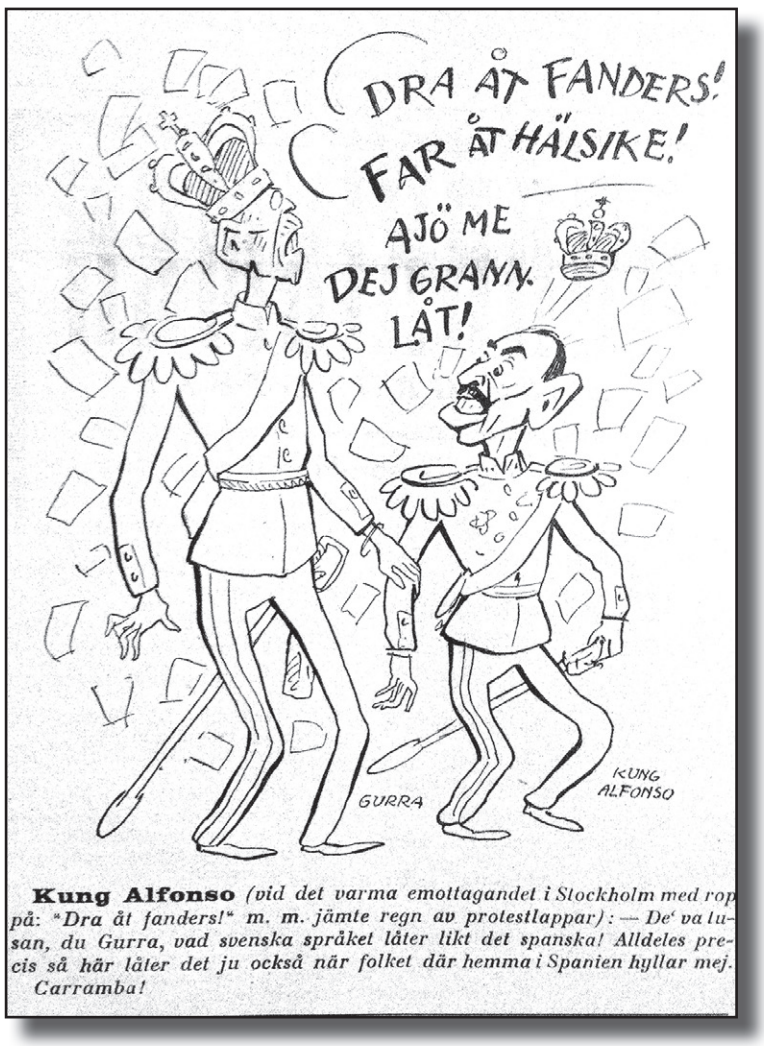

Imatge a Brand (22/09/1928). Text: Rei Alfonso (a la càlida rebuda a Estocolm amb crits de "ves-te'n a porgar fum!" i d'altres, i pluja d'octavetes) "Carai, Gurra, com s'assembla el suec a l'espanyol! Això sona igual que quan el poble em vitoreja a Espanya. Caramba!". Els crits són: "Ves-te'n a porgar fum!", "Ves-te'n a l'Infern!". Gurra és diminutiu de Gustav, nom del rei suec.

Els policies suecs demanaven als anarquistes per les seves bombes. I no hi ha bomba més poderosa que la informació i la solidaritat per sobre de les fronteres estatals.

Informació treta de Brand, Dagens Nyheter i ABC.

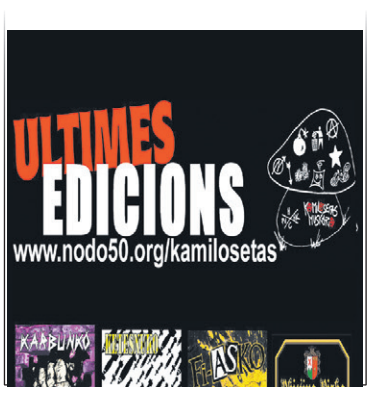

Cap repressió sense resposta
Ayotzinapa, caminant cap a l'autonomia

Zaaam

Manresa,desembre 2015

El dia 26 de setembre de 2014, tornant d'un acte en contra de la reforma de l'educació pública a Iguala, un grup de 120 estudiants de l'escola normal rural (1) «Raúl Isidro Burgos» d'Ayotzinapa va intentar requisar uns busos per poder anar a la capital mexicana, per a la manifestació anual del 2 d'octubre. Aquest dia es recorda cada any que el 1968 l'exèrcit mexicà va reprimir als i les estudiants reunides en una manifestació gegant a Tlatelolco, quan estaven exigint una major llibertat d'expressió. Disparant a foc obert, van matar uns centenars d'elles (encara avui el govern no ha publicat xifres oficials (2)). Cada any s'organitzen manifestacions de commemoració, a Ciutat de Mèxic i arreu del país, i els estudiants que no tenen com pagar-se el viatge s'organitzen amb la seva determinació per poder anar-hi.

El dia que ho van intentar, a la tardanit del 26 de setembre del 2014, la repressió posada en marxa per l'alcalde d'aquest municipi de l'estat mexicà de Guerrero, José Luis Abarca Velázquez, va atrapar els estudiants als busos, i entre policia municipal i altres homes armats, van deixar 43 estudiants desapareguts, amb altres 5 persones mortes, 2 d'elles estudiants. Caos nocturn i tirotejos pels carrers d'Iguala: d'una banda els que aconsegueixen escapar-se, amagant-se pels carrers i edificis de la ciutat, i d'altra banda els que acaben atrapats. Els 43 estudiants van ser forçats a pujar als vehicles de la policia municipal per la seva suposada «detenció».

El dia següent es descobreix un sisè cos, el de Julio César Mondragón, també de l'escola rural, amb clars senyals de tortura (li van arrencar la cara i els ulls, entre d'altres). Els familiars i companys d'escola comencen a reclamar l'aparició dels joves detinguts, oficialment declarats «desapareguts». El cas és que no se'ls troba, ni a les comissaries ni enlloc, tot i que els seus mòbils havien enviat senyals després de l'operació policial (3). Comença la batalla per l'aparició amb vida dels «43», amb els crits de: « Perquè vius se'ls han emportat, vius els volem!». Mentrestant l'estat mexicà utilitza diverses estratègies per marejar l'opinió pública nacional i internacional.

Les versions oficials per explicar el cas van ser rebutjades pels pares i companys dels joves des del principi, i van demanar el suport d'una investigació independent. Les conclusions més impactants surten d'una Comissió independent d'experts de la Cort Interamericana de Drets Humans i són publicades el 6 de setembre del 2015, pocs dies abans que la desaparició compleixi un any. Es desmunten els «escenaris» oferts pels diferents nivells de l'estat mexicà, des del seu president Enrique Peña Nieto (4) fins als alcaldes locals, governador, etc.

Encara que existeixin declaracions d'uns delinqüents que suposadament van protagonitzar els fets, els experts demostren que és tècnicament impossible fer desaparèixer 43 persones tal i com ho expliquen polítics i policies. I encara que s'hagin detingut uns pocs policies (amb fins i tot la dimissió d'algun que altre alt càrrec) des de la desaparició, ja ningú dóna credibilitat a les llengües de serp del poder. De fet, no és casualitat que el cinquè dia de l'atac contra els estudiants, representants del governador de Guerrero hagin proposat als pares dels «43» 100.000 pesos si deixaven de mobilitzar-se per trobar als seus fills.

Un cop més, el que destapa el cas dels «43» és un Mèxic on la corrupció política i els vincles de la classe governant amb el crim organitzat és la norma. De fet, molts observadors ja parlen d'un «narco-estat». En el cas d'Iguala, tothom sap que la dona de l'alcalde, Maria de los Ángeles Pineda, forma part del càrtel de la droga dels «Guerrers Units», un dels més presents a la zona.

Irònicament, la classe política mexicana molts cops utilitza el pretext de «la guerra al narco» (que, en cas que existeixi, només seria per afavorir un càrtel sobre un altre, i així afavorir els interessos dels seus amics) com a excusa per a reprimir el poble organitzat, amb una impunitat gairebé absoluta. El 10 d'agost de 2015, es va trobar el cos mort de Miguel Ángel Jiménez Blanco, activista independent que investigava el cas d'Iguala, a prop d'Acapulco.

A Guerrero, els vincles entre la violència del crim organitzat i les forces de l'estat van forçar fa vint anys l'aparició de les policies comunitàries com a mètode d'autodefensa. De la mateixa manera, la corrupció tradicional de les autoritats municipals i estatals van forjar la fortalesa de les organitzacions populars de la zona. En alguns municipis ja no hi entra la policia de l'estat, sinó una estructura comunitària que, com a «policia popular», entén el problema de la delinqüència com quelcom més global, i no serveix els interessos del poder. Quan una cosa ja no té cap mena de legitimitat, s'ha de tornar a crear, des de nosaltres mateixes.

El cas dels «43» ha estat una altra gota que fa vessar el got. La campanya que s'ha engegat per part dels pares, mares i companys de l'Escola Rural arran de la desaparició, ha tingut moltíssima contundència. Des de manifestacions multitudinàries i repetides arreu del país, passant per unes gires informatives nacionals i internacionals (fins a Europa, Canadà i Estats Units), fins a les nombroses accions directes que han aconseguit trencar amb l'acceptació social de l'statu quo. La lluita per a la presentació amb vida dels joves va desencadenar en: atacs incendiaris a les oficines dels partits polítics, a vehicles i oficines policials, i fins i tot al Palau Nacional del Districte Federal; desenes de bloquejos a les autopistes, a l'estat de Guerrero i arreu del país; la irrupció forçada al batalló 27 de l'exèrcit, rebentant l'entrada amb un camió requisat per a l'ocasió; 28 de les 29 oficines electorals de l'estat de Guerrero cremades el dia abans de les eleccions del 8 de juny de l'any passat; vagues combatives a les escoles i universitats del país; disturbis; diverses okupacions de la terminal internacional de l'aeroport d'Acapulco (5); l'okupació de ràdios per exigir la dimissió del President; i, per descomptat, la recerca activa, amb «machetes», pales i suor, de les fosses clandestines que voregen la ciutat d'Iguala, descobrint desenes de cossos sense identificar, però amb ADNs diferents als dels estudiants.

Una altra resposta directa al cas d'Ayotzinapa ha estat la creació de diferents «municipis autònoms» al bell mig de l'estat de Guerrero. Fartíssims de la corrupció i de la repressió, alguns pobles prescindeixen completament de les estructures d'un estat que ells i elles no han volgut, ni veuen necessari. Així, als dos mesos i poc dels successos d'Iguala, 35 dels 81 ajuntaments de Guerrero van ser assetjats per organitzacions agrupades en el «Movimiento Popular Guerrerense», i els càrrecs polítics expulsats dels seus llocs. Posteriorment, fins i tot cinc municipis han fet el pas de suspendre formalment el govern local i substituir-lo per una «Asamblea Popular Municipal» (6). A la manera dels i de les zapatistes que, a Xiapes, porten més de vint anys construint «un món on encaixin altres móns», una part del poble de Guerrero vol subvertir la «política de dalt», no només facilitant la desaparició de les estructures oficials sinó aplicant un canvi de relació amb la política, sotmesa a l'assemblea popular.

Encara passa el temps, i els estudiants continuen «desapareguts». El 26 de desembre es compliran 15 mesos sense ells. Més d'un mes abans, l'11 de novembre, la policia va tornar a reprimir amb duresa els familiars i companys dels «43», trencant les finestres dels busos on viatjaven al tornar d'una manifestació. Als que van aconseguir parar, van fer-los sortir dels busos i els van apallissar. Vuit persones van acabar detingudes, però aquest cop només per unes hores.

Observar el context polític de Mèxic continua provocant un sentiment doble, entre l'admiració que provoca la contundència de les lluites per aconseguir l'autonomia i la ràbia de veure el grau de repressió de l'estat capitalista mexicà, que assassina, tortura, "desapareix" i empresona qui no es deixa doblegar.

«Perquè vius se'ls han emportat, vius els volem!»

1. Herederes de la revolució mexicana, les escoles normals rurals són institucions educatives de nivell superior.

2. Segons Paco Ignacio Taibo II, que el 1993 es trobava al capdavant de la «Comisión de la Verdad» sobre aquests fets, en aquella "trágica" tarda van ser disparats 15 mil projectils i van haver-hi 300 morts, a més de 700 ferits i cinc mil estudiants detingudes.

3. Una investigació independent deixarà clar, setmanes mes tard, que l'últim punt geogràfic on s'han pogut localitzar aquestes ones és el quarter del batalló 27 de l'exèrcit mexicà a Iguala.

4. Ascendit a president després d'haver estat governador de l'estat de Mèxic, període en el qual va executar la brutal repressió d'Atenco el 2006, amb motiu de la lluita camperola en contra de la construcció d'un aeroport.

5. En una ocasió, el 24 de febrer del 2015, el desallotjament va ser brutal, amb un professor mort, 106 detinguts, pallisses per tothom i casos de violacions de dones per la policia federal.

6. Són els municipis de Tecoanapa, Ayutla de los Libres, San Luis Acatlán, Acapulco i Tlapa.

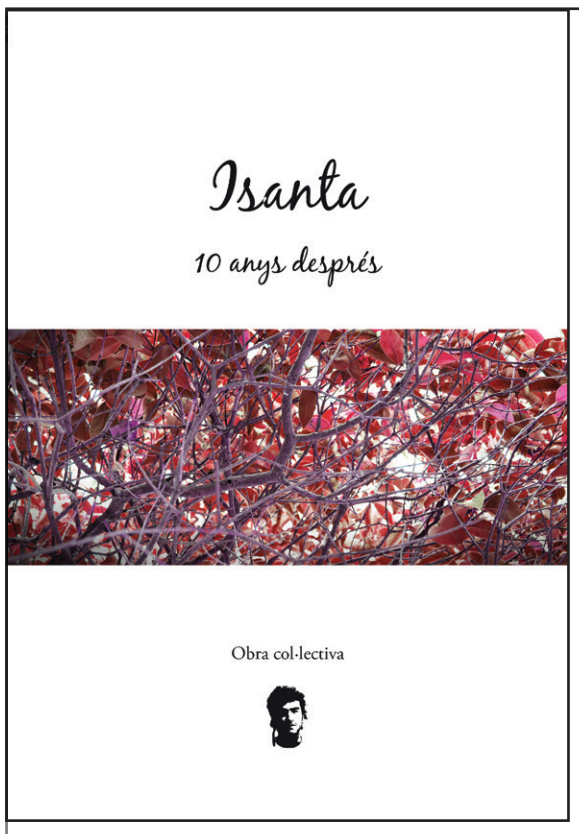

Isanta, deu anys després

Autoria Col·lectiva
Ed Centre d'Estudis
Josep Ester Borràs, 2015

M.

Berga, desembre de 2015

Passats deu anys de l'assassinat de Josep Maria Isanta, durant la Patum de 2005, des del Centre d'Estudis Josep Ester Borràs s'ha vist la necessitat de revisitar aquella història de violència que va marcar profundament els col·lectius sociopolítics berguedans, i s'ha apostat per publicar Isanta, 10 anys després, un llibre d'autoria col·lectiva que es capbussa en l'afer amb una mirada coral i plena de matisos.
En la primera part del llibre es fa una mirada retrospectiva als fets, des de la distància, amb articles escrits els darrers mesos. Alguns, més analítics, repassant el tractament del cas als mitjans de comunicació o els antecedents de la conflictivitat entre la policia autonòmica i la societat berguedana (i, més explícitament, el jovent polititzat). Altres, aportant vivències personals, amb un peu en el present i un en el passat: els esdeveniments en sí; els dies posteriors amb el xoc de la premsa i els polítics, la participació en assemblees, concentracions, reunions amb polítics, policies i presència als mitjans de comunicació… I experiències com l'Assemblea de Joves, que prenia rellevància per sobre de les organitzacions preexistents, o les Pubilles de Belzebú, que van ser la nota irreverent, la paròdia àcida i divertida que es van empescar alguns joves berguedans en aquells temps tant amargs. I, encara, els textos dels familiars –el dolor, la tendresa, la ràbia, l'agraïment per la solidaritat– que ens posen la pell de gallina i ens descobreixen la cara més bruta de la política i el periodisme.

En un segon bloc del llibre, un recull de fotografies dels dies posteriors a l'assassinat ens permeten reconèixer la realitat d'aquelles massives mobilitzacions populars, del dol compartit per tota una ciutat; de la ràbia; del qüestionament explícit del discurs oficial. I posar-hi cares, gestos, mirades.

Finalment, a la darrera part del llibre s'hi apleguen els textos que van anar apareixent en aquesta publicació en els moments dels fets des de l'entorn d'Isanta, i que ens mostren una línia del temps sincera, viscuda al moment. El pas de la perplexitat a la solidaritat, a les mobilitzacions, a les intervencions als mitjans de comunicació; el malestar creixent; les actuacions judicials i polítiques; la creació de la Plataforma per la Convivència i els estira-i-arronsa amb elements conservadors que hi participaven; la manca de col·laboració en el cas o obstrucció, en algun cas; etcètera. Textos que es complementen amb els manifestos que es van anar presentant des del mateix dia de l'assassinat, firmats per assemblees espontànies primer; pels diversos col·lectius, més tard; i per l'Assemblea de Joves o només una part dels col·lectius, en altres casos. Manifestos que són una revelació de part de la vida sociopolítica a la ciutat en aquells mesos; i revelació de com un assassinat pot marcar una ciutat i els seus moviments socials i polítics, unint i fracturant, acostant i allunyant posicions.

Un llibre com un trencaclosques, que ens permet composar-nos una imatge d'un temps, d'una ciutat i d'uns moviments socials i polítics. I la cara més humana dels fets. Uns fets que, a Berga, encara couen.

El podeu comprar per 15€ als llocs habituals o a www.cejeb.org

Agenda Llibertària 2016

Ed Centre d'Estudis
Josep Ester Borràs, 2015

M.

Berga, desembre de 2015

Un any més, i ja en fa vint-i-sis, apareix l'Agenda Llibertària. Com en anys anteriors, l'agenda és multilingüe, inclou el calendari menstrual, el calendari per programar-te les setmanes, el calendari 2016-2017, l'horari, el calendari del pagès, un directori actualitzat de col·lectius anarquistes d'arreu, i, al final de l'agenda, les pàgines per apuntar telèfons i les pàgines en blanc per prendre notes.

Enguany l'agenda és encara més propera a aquesta publicació, ja que s'hi recullen algunes de les millors entrevistes que s'han publicat a El Pèsol Negre, sobre temàtiques diverses: feminisme, insurreccionalisme, antidesenvolupament, etcètera.

Dels 10 euros que costa l'agenda, un euro va directament a finançar aquesta publicació que teniu a les mans, i la resta de benefici és per a l'autogestió dels projectes del col·lectiu editor, el Centre d'Estudis Josep Ester Borràs, i l'Ateneu Columna Terra i Llibertat.

La podeu comprar per 10€ als llocs habituals o a www.cejeb.org

Els ocells de Riseup

Servidor de correu segur
www.riseup.net

L'espurna

Manresa, desembre de 2015

Recentment, el col·lectiu Riseup informava que l'Agència de Seguretat Nacional (NSA) d'Estats Units ha fet un mapa del món sencer a través d'enllaços de comunicacions de tots els e-mails, converses de xat i transaccions financeres. En definitiva, tracen les relacions socials amb el pretext de "la seguretat internacional". La NSA està intentant enderrocar la seguretat d'Internet a tot arreu col·locant portes d'entrada pel darrera (backdoors) i debilitant els estàndards de xifratge per tal de facilitar la feina i que el poder polític i econòmic puguin espiar millor. A aquesta tasca s'hi destinen 250 milions de dòlars cada any.

Front a aquesta intrusió massiva de la nostres relacions i comunicacions hi ha col·lectius que treballen per mantenir una seguretat dins la xarxa. Un exemple és Riseup, un servidor gratuït i segur de comunicació en línia (e-mail, llistes, espai, etc.). El col·lectiu Riseup és una organització autònoma amb seu a Seattle, formada per persones compromeses que han aplicat el seu activisme en la seguretat a Internet com a lluita contra el capitalisme i les eines del control social. Aquests "ocells" lliures de la xarxa web –com el col·lectiu mateix indica– tenen com a objectiu ajudar a la creació d'una societat lliure, amb llibertat d'expressió, sense jerarquies i opressió. Es per això que s'organitzen en base l'autonomia, el suport mutu, el repartiment de recursos, el coneixement compartit, el treball no opressiu, la creació comunitària i les comunicacions segures. Així doncs, Riseup no guarda direccions d'IP, l'emmagatzematge es xifrat, tenen una protecció segura vers el servidor, mantenen la protecció de dades o no admeten backdoors, entre altres mesures.

Però precisament per aquesta tasca de seguretat a la xarxa, Riseup està al punt de mira. En les diverses operacions policials Pandora contra el moviment anarquista, Riseup ha estat assenyalat per la Brigada d'Informació dels Mossos d'Esquadra com un element i indici "delictiu", posicionant així la seguretat i el propi control de la privacitat com una cosa malèvola. Davant d'aquestes acusacions, Riseup va emetre un comunicat rebutjant aquesta "criminalització kafkiana" i l'absurda i extrema implicació de que protegir la teva pròpia privacitat a Internet és equivalent a terrorisme. Riseup, com qualsevol proveïdor de correu, té l'obligació de protegir la privacitat dels seus usuaris. Moltes de les "mesures extremes de seguretat" utilitzades per Riseup són bones pràctiques comuns per a la seguretat online i no són gents anòmales, ja que són emprades alhora per altres proveïdors comercials. Revelacions recents sobre l'abast de la violació del dret a la privacitat de totes pels Estats, mostren que tot el que es pot espiar, serà espiat. Així doncs, i com expressa el col·lectiu de Riseup: "Renunciar al teu dret bàsic de privacitat per la por de ser etiquetada com a terrorista és inacceptable".

Davant d'aquesta ofensiva, la millor resposta és fer augmentar aquesta bandada d'ocells en resistència, incloent una tecnologia lliure i segura en les nostres lluites.

Podeu cercar més informació a :
https://help.riseup.net/es

Campanya de suport econòmic a Riseup:
https://help.riseup.net/donate

Riseup Networks- PO Box 4282- Seattle,
WA 98194 USA

PARLEM AMB…

Alessandro Stella

Participà de l'Autonomia Obrera italiana lligat a *Potere Operaio*

Autònomes
Manresa, desembre de 2015

Com tants d'altres, en un context generalitzat de radicalització Alessandro Stella optà per la lluita armada. Ha escrit un llibre: Días de sueños y de plomo , editat per Virus, que esdevé un relat que transcendeix la autobiografia per convertir-se en la crònica de les lluites d'una generació marcada pels anys de plom. El passat 17 de desembre realitzà una interessant xerrada a l'Ateneu Anarquista la Ruda. Aprofitàrem per robar-li uns valuosos minuts (que hauríem volgut allargar indefinidament) per a realitzar-li l'entrevista.

¿En qué consistió (a grandes rasgos) la autonomía obrera?

La autonomía obrera fue un movimiento que surgió a los años 70 en Italia y que venía del '68 y del '69 italiano, del movimiento obrero y de las asambleas obreras. Unas asambleas que fueron creadas en unas cuantas fabricas, como por ejemplo en Alfa Romeo. Los obreros en primer lugar apostaron por los consejos de fabrica que ya eran un innovación. Pero luego, sobretodo empujados por los jóvenes de las grandes fábricas, se dijo: "hay que ir más allá, por que los consejos obreros también son representaciones de la gente. Y nosotros queremos que cada uno sea responsable. La forma asamblearia es la que hay que meter en juego. Y que sea la asamblea la que tome las decisiones".

La autonomía obrera es una forma de autoorganización de base, que se inspira en una tradición más larga, que es una tradición anarquista (o si se quiere, anarcocomunista). Pone como forma de lucha la acción directa de cada uno. No se trata de delegar a otros para que se ocupen de tus problemas. Tú mismo, tomas tu responsabilidad y lo haces.

¿Cómo se manifestó?

En el '74 y el '75, a los obreros del '68 y del '69 se le agregaron otros sujetos sociales: estudiantes, proletarios, gente de barrio, hippies, homosexuales, feministas... La autonomía fue un movimiento de movimientos varios. Nunca fue una organización centralizada, sino todo lo que se podía hacer (y se quería hacer). Es cierto que eso generó debates también: había gente que quería hacer una forma organizada mas ortodoxa, tipo partido, que tenía una línea marxista-leninista. Pero también había anarquistas, había de todo.

La autonomía obrera funcionó a nivel nacional como mucho como coordinadora. Nadie se atrevía a dar órdenes. La máxima coordinación que hizo a nivel nacional fue lanzar campañas políticas: campañas contra la patronal, contra el trabajo en negro, contra la especulación inmobiliaria,... o la que hicimos en los años 75, 76 y 77, aplicando lo que llamábamos autoreducciones.

Las primeras autoreducciones que hubo, fueron a principios de los años '70 en los barrios de Roma y de otras grandes ciudades. Autoreducciones del alquiler, de la vivienda. Como la gente no tenía dinero se autoreducieron el alquiler. Entonces dijeron al dueño: "nosotros vamos a pagar el 10 o el 15% de nuestro sueldo, pero no podemos pagar mas". Y claro, a los dueños no les gustaba nada y enviaban a la policía. Pero la gente de los barrios resistieron. Y de ahí empezó a practicarse otras formas de autoreducción: de las facturas de la electricidad, del agua,... Los jóvenes sobretodo empezaron a practicar la autoreducción del cine, de los conciertos de música, de los restaurantes,... Poco a poco se evolucionó de las autoreducciones a la expropiación.

¿Y cómo se pasó del "flower power" a formar parte de grupos de agitación armada o grupos armados?

Hay que pensar que al inicio llevábamos (y yo también) lemas como "haz el amor y no la guerra", en las manifestaciones contra la guerra de Vietnam o de los israelíes contra los palestinos. Manifestaciones pacifistas. Y en estas manifestaciones pacifistas, nos enviaron a la policía a pegarnos. De ahí poco a poco, agarramos las herramientas de toda la cultura comunista revolucionaria del movimiento obrero que había detrás para defendernos.

En el '73 hubo el golpe de estado de Chile, que nos impactó mucho. Si los fachas hacen un golpe hay que defenderse, vamos! Y para defenderse hay que llevar armas. Además sabíamos de todas las experiencias del Che Guevara, del guevarismo. En Italia surgieron varios grupos guevaristas como las Brigadas Rojas (BR) o otros grupos como los Grupos de Acción Partisana de Feltrinelli.

¿Cómo influenciaron los hechos de Piazza Fontana? ¿En qué consistió la *estrategia de la tensión*?

Una de las razones por los que unos cuantos miles de personas tomaron las armas en los años 70 y arriesgaron la vida (puesto que hubo muertos), fue por la estrategia de la tensión. La bomba de Piazza Fontana, la bomba en el tren de Bolonia o la bomba en la plaza de Brescia en el '74 contra una manifestación sindical, hacían parte de una estrategia contrarevolucionaria. El gran capital y la burguesía, colaboraron con los servicios secretos italianos (con la ayuda de mano de obra fascista) para crear un estado de alarma que justificara el estado policial.

Hasta 1975 nadie, incluidas las BR habían apostado por matar a nadie. No se pensaba en eso. Pero la gente decía cada vez mas: "oye, aquí nos matan". Llega un punto que hay que defenderse! No hay que olvidar que desde el año 49 al 75 hubo cerca de 200 muertos en las manifestaciones: obreros, sindicalistas,.. matados por la policía. Eso nos empujó a la radicalización. Empezamos a defendernos en las manifestaciones, en eso que llamábamos el "servicio de orden". De estos servicios de orden, salieron posteriormente los grupos armados. Armados con armas, por que había esta sensación que había que defenderse.

Y el teorema Calogero?

El teorema Calogero viene del nombre de un juez de Padua afiliado al Partido Comunista Italiano (PCI).
Este hombre se tomó en serio lo que decía su partido que era que había que parar a como fuera lo que ellos llamaron terroristas. Terroristas que no eran otros que los que estaban a su izquierda, que hacían luchas radicales y que hacían la competencia al PCI en la simpatía y el apoyo de las clases populares. Se lo tomó tan en serio que dijo que las BR y todos los grupos que formaban parte de la autonomía obrera, eran un mismo partido armado con una cúpula. Según él la cúpula eran los intelectuales de la autonomía obrera (Toni Negri, Oreste Scalzone,...) que fueron arrestados en 1979 en una redada. Es un teorema totalmente absurdo. A nivel jurídico no tiene ningún tipo de fundamento.

Debemos pensar que entre nosotros había diferencias profundas, aunque nos sentíamos parte de un mismo movimiento. Entre nosotros nos llamábamos primos con las BR, eramos como una familia, pero había diferencias. Y claro que no había ningún mando común. Esto está fuera de todo sentido.

Y es que con este teorema Calogero, el estado italiano consiguió lo que se llama "vaciar el agua al pez". Si el estado para reprimir un movimiento dice que los que empuñan las armas, los que hablan en las asambleas o los que luchan en las fabricas son lo mismo, los puede arrestar a todo. Y si los arrestamos a todos, los peces se van a caer, van a quedar muertos.

Ningún juez en un estado de derecho se podía llegar a crear esta teoría, pero al estado italiano en este momento le vino muy bien. Por que quería masacrarnos. Y hay que decir, que lo lograron. Lograron pararnos. Es lo mismo que ha hecho España en el País Vasco. Metieron a la cárcel a la gente de Herri Batasuna, diciendo que eran lo mismo que ETA, cuando desde un punto de vista jurídico está claro que no es lo mismo. Pero así consigues vaciar el agua al pez.

¿Había participación de las mujeres?

Entre otras novedades importantes de estos años fue la participación de las mujeres en todo el proceso contestatario. Yo he mirado hace poco en un libro publicado por Renato Curcio y de los 4500 condenados por ser militantes de los grupos armados, resulta que entre ¼ y 1/3 eran mujeres. Es mucho, por que hasta entonces, en las luchas obreras revolucionarias las mujeres estaban. Estaban pero eran pocas y tenían un papel en la sombra, detrás: un papel logístico, de "confortar el guerrero cuando regresa a casa".

En los años 70 fueron las mujeres las que dijeron: no! Nosotras no nos quedamos en casa, queremos estar al frente. Y eso fue una novedad muy importante. Y nosotros, "los machos", no teníamos que decir nada. Se sabía que iban y ya.

¿Qué legado crees que ha dejado la autonomia?

Hay una herencia. Ahora esta herencia lleva la forma de los centros sociales y las formas de organización y de lucha de alrededor de los centros sociales. Respecto a lo que fueron los años 70, el impacto es obviamente menos importante.

La normalización y la represión de los años 80 indujo a un clima en el que la legitimidad de acciones ilegales en nombre de la revolución ya no son absolutamente toleradas. Por la mínima ilegalidad te ponen a la cárcel. Ahora, el mínimo cartel que está puesto en la calle y no esté autorizado, te puede llevar a la comisaria.

En los años 70, el estado tenía mas miedo de meter a la gente a la cárcel. Había mas tolerancia por que estaba obligado a tolerarnos. Por que sino nosotros replicábamos. Tenían miedo.

¿Cuáles crees que fueron los principales errores que se cometieron?

Hubo una radicalización del enfrentamiento más rápido que lo que el movimiento podía aguantar. Mucha gente que daba apoyo y simpatía a los grupos armados pararon, en cuanto los homicidios políticos se multiplicaron. Se venía de una ética pacifista, humanista. Aceptaron que había que defenderse pero hasta cierto punto. Por que si ya no te defiendes sino que atacas de una forma que no queda del todo claro si es justo o no es justo...

Y cierto que el estado fue el principal responsable de que se vaciara el agua del pez, pero el agua también se dispersó.

Con el tiempo hay que decir que es muy fácil hacer este análisis, este balance, pero en este momento, cuando estas en medio de toda la espiral, no era tan sencillo.

Recomanem la lectura de l'entrevista completa a: www.bllibertari.org